

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“

**Трогодишњи програм пословања
Јавног предузећа
„Електропривреда Србије“
за период 2021-2023. г.**

– Извод –

Април, 2021.г.

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 15/16 и 88/19) и члана 43. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон),

Влада доноси

РЕШЕЊЕ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ТРОГОДИШЊИ ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ
ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ”
ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНЕ

I

Даје се сагласност на Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије” за период 2021–2023. године, који је донео Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд, на седници од 6. априла 2021. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 023-2885/2021-2
У Београду, 12. априла 2021. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

На основу члана 25. став 1. тачка 2. Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима (пречишћен текст ЈП ЕПС број 12.01.458259/1-2018 од 18.09.2018. године) и члана 24. став 1. Статута Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ (ЈП ЕПС број 12.01.301629/19-2019 од 05. јуна 2019. године) Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ у поступку ванседничног изјашњавања спроведеног 06. априла 2021. године донео је

ОДЛУКУ

1.

Доноси се Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021. – 2023. године са прилозима и посебним плановима у његовом саставу, у тексту који се налази у прилогу и чини саставни део ове одлуке.

2.

Стављају се ван снаге Одлука о доношењу Трогодишњег програма пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021. – 2023. године број 12.01.588914/3-20 од 30.11.2020. године и број 12.01.140463/2-21 од 12. марта 2021. године.

3.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021. – 2023. године доставити Влади Републике Србије преко Министарства рударства и енергетике, ради давања прописане сагласности у складу са законом.

4.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021. – 2023. године сматра се донетим даном давања сагласности Владе у складу са законом.

Образложење

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) у одредби члана 59. прописана је обавеза јавног предузећа да донесе годишњи програм пословања за сваку календарску годину и достави га Влади ради давања сагласности.

Закон о јавним предузећима у члану 59. став 6. прописује да Јавно предузеће које се не финансира из буџета Републике Србије може уместо годишњег да донесе трогодишњи програм пословања који се ревидира сваке календарске године.

Надзорни одбор Јавног предузећа Електропривреда Србије је 12. марта 2021. године, у складу са Законом о јавним предузећима, донео Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021-2023. година, који је достављен Влади Републике Србије преко Министарства рударства и енергетике, ради добијања сагласности.

Тим поводом, Министарство финансија и Министарство привреде доставили су примедбе на предлог Трогодишњег програма пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021. – 2023. године од 12. марта 2021. године, након чега је ЈП ЕПС приступило изради новог Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2021-2023. година уважавајући достављене смернице два министарства.

С обзиром на наведено донета је одлука као у диспозитиву.

ЈП ЕПС
Број:12.01.182265/2-21
Београд, 06. априла 2021. године

ПРЕДСЕДНИК
НАДЗОРНОГ ОДБОРА

проф. др Бранко Ковачевић

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ за период 2021-2023. г. урађен је у складу са Законом о јавним предузећима, Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2021. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2021-2023. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, Фискалном стратегијом за 2021. годину са пројекцијама за 2022. и 2023. годину и Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину.

У оквиру Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2021-2023.г. приказани су и процењени финансијски резултати за 2020.г.

Трогодишњи програм пословања обухвата Програм пословања ЈП ЕПС-а и Консолидовани програм пословања ЕПС Групе, који обухвата пословање ЈП ЕПС као матичног предузећа, друштва капитала за обављање делатности трговине електричном енергијом са седиштем у Словенији „EPS Trgovanje“, Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар, чији је ЈП ЕПС већински власник, ПД „Електросевер“ са седиштем у Северној Митровици, које је регистровано и у току је обезбеђење услова за почетак рада, ПД „ЕПС ТРГОВИНА“ са седиштем у Северној Митровици, које је у поступку регистрације, као и Привредног друштва „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“.

ЈП ЕПС остварује оснивачка права у три јавна електропривредна предузећа на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, чија ће се организација, рад и пословање ускладити са Законом о привредним друштвима и Законом о енергетици када се за то стекну потребни услови.

Трогодишњи програм пословања не садржи производно-финансијске резултате предузећа са територије Косова и Метохије, изузев накнада зарада запослених и дела других расхода у овим предузећима, а које финансира ЈП ЕПС. Планови пословања за ова предузећа се доносе као засебни планови.

Трогодишњи програм пословања обухвата финансијске ефекте настале као резултат спровођења активности реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 број: 023–10578/2020-1 од 17.12.2020. године.

Садржај

Мисија, визија, циљеви.....	2
1. Основни подаци о предузећу	3
1.1 Делатност, организација и управљачка структура	3
1.2 Закони и друга акта којима се уређују статусна питања и услови обављања делатности.....	9
1.3 Инсталисани капацитети	12
1.4 Број запослених.....	12
2. Анализа пословања у 2020. години.....	13
3. Макроекономске претпоставке за израду Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2021-2023.г.	16
4. Програм реорганизације ЈП ЕПС.....	16
5. План производње и испоруке за 2021-2023. годину	17
5.1. Производни план	17
5.2. План испоруке електричне енергије	19
5.3. План трговине електричном енергијом	20
5.4. План производње и пласмана угља	20
5.5. План производње топлотне енергије и технолошке паре	21
6. План реализације техничких програма	21
6.1. План одржавања	21
6.2. План инвестиција	25
6.3. План основних средстава	27
6.4. План унапређења и заштите животне средине	27
7. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента.....	28
8. Програм унапређења односа са јавношћу	28
9. Програм маркетиншких активности	29
10. Управљање људским ресурсима	31
11. Стручно оспособљавање и усавршавање	32
12. Пословни информациони систем	32
13. План финансијског резултата	33
14. Трговина и тржиште електричне енергије.....	45
15. Мере економско-финансијске консолидације	51
16. Мапа ризика	56
17. Контрола и праћење Програма пословања	61
18. Прилози	62

Мисија, визија, циљеви

Мисија

Мисија „Електропривреде Србије“ је сигурно снабдевање купаца електричном енергијом, под тржишно најповољнијим условима, уз стално подизање квалитета услуга, унапређење бриге о животној средини и увећање добробити заједнице.

Визија

Визија Електропривреде Србије је да буде друштвено одговорна, тржишно оријентисана, профитабилна компанија, конкурентна на европском тржишту и са значајним утицајем у региону, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама.

Циљеви

Трогодишњим програмом пословања ЈП Електропривреда Србије за 2021-2023. утврђени су основни циљеви пословне политике:

- поуздана производња и снабдевање купаца електричном енергијом у складу са условима испоруке,
- организационо, техничко-технолошко и економско-финансијско унапређење,
- унапређење заштите животне средине у складу са националном и регулативом Уједињених нација и Европске уније,
- корпоративизација ЕПС-а уз очување и јачање интегритета компаније, и
- учешће у интерном и регионалном тржишту електричне енергије и успостављање и одржавање утицајне позиције у региону.

1. Основни подаци о предузећу

1.1 Делатност, организација и управљачка структура

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд основано је ради обезбеђивања услова за редовно и сигурно снабдевање електричном енергијом тарифних купаца на територији Републике Србије Одлуком о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“, бр. 12/05 и 54/10).

На основу Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број 15/2016) Влада је донела Одлуку о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 105/2016 и 31/2018). На основу члана 12. став 5. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015 и 44/2018) вршилац дужности директора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд утврдио је пречишћен текст Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд са Законом о јавним предузећима број 12.01.458259/1-18 од 18.09.2018. године, који је регистрован и објављен у складу са законом.

Влада је на седници од 20. новембра 2014. године донела Решење 24, број 119-14720/2014 о именовању председника и чланова Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд донео је Статут Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд (ЈП ЕПС број 12.01.301629/19-19 од 05.06.2019. године) којим се уређују питања пословања, управљања и организације рада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Пословно име Јавног предузећа је: Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд.

Скраћено пословно име Јавног предузећа је: ЈП ЕПС, Београд.

Седиште Јавног предузећа је у Београду, Балканска број 13.

Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број 80380/2005 извршен је упис оснивања у регистар привредних субјеката Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, чиме су створени услови за почетак рада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, са 1. јулом 2005. године, у складу са одлуком о његовом оснивању.

Даном ступања на снагу Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде („Службени лист СФРЈ“, број 18/78), права, обавезе, средства, документацију, предмете и запослене у Заједници југословенске електропривреде преузимају Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електроурежа Србије“, Београд, у складу са Споразумом о начину преузимања права, обавеза, средстава, документације и запослених Заједнице југословенске електропривреде, који су закључили Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електроурежа Србије“, Београд.

У складу са наведеним Споразумом, ЈП ЕПС је са 24. децембром 2009. године преузео: право коришћења на земљишту и право својине на пословној згради у Београду, Балканска улица број 13, са свим правима, обавезама, средствима и документацијом која се односи на ту пословну зграду, као и запослене који су на дан ступања на снагу Закона о престанку важења Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде у радном односу у Заједници.

Статусном променом која је спроведена 2009. године из Привредног друштва „Термоелектране Никола Тесла“, д.о.о. Обреновац на Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд пренети су део имовине и припадајући део обавеза оградних „ТЕНТ“ д.о.о. Обреновац-ТЕ „Колубара Б“ и друга имовина са припадајућим делом обавеза, која је неопходна за реализацију пројекта завршетка изградње ТЕ „Колубара Б“ и изградњу ТЕ „Никола Тесла БЗ“, у складу са планским документима Републике Србије у сектору енергетике. Правне последице статусне промене ступиле су на снагу 1. јула 2009. године.

Агенција за привредне регистре је дана 01.07.2015. регистровала статусну промену припајања код привредног друштва Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд, као друштва стицаоца и привредних друштава 1. Привредно друштво за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара д.о.о., Лазаревац, матични број 07788053, 2. Привредно друштво Термоелектране и копови Костолац д.о.о. Костолац, матични број 20114185, 3. Привредно друштво Термоелектране Никола Тесла д.о.о. Обреновац, матични број 07802161, 4. Привредно друштво „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о. Кладово, матични број 07715226, 5. Привредно друштво Дринско-Лимске хидроелектране, д.о.о., Бајина Башта, матични број 20114207, 6. Привредно друштво за обновљиве изворе електричне енергије ЕПС обновљиви извори доо Београд матични број 20816244, 7. Привредне друштво Панонске термоелектране-топлане д.о.о. Нови Сад, матични број 08271259 као друштва која престају припајањем услед чега се бришу из Регистра привредних субјеката.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд, приступили су спровођењу статусне промене издвајања уз припајање у складу са одредбама члана 489. став 1. тачка 2) Закона о привредним друштвима. Правне последице статусне промене наступиле су даном регистрације статусне промене (04.01.2016. године) у складу са законом о регистрацији.

У наставку процеса реорганизације Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“ д.о.о. Београд, спровели су статусну промену припајања након чега је Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“, д.о.о. Београд брисано из Регистра Агенције за привредне регистре услед припајања тог привредног друштва матичном Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд.

Ради реализације Плана за спровођење активности у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд усвојеног Закључком Владе Републике Србије од 17. децембар 2020. године, Надзорни одбор ЈП ЕПС донео је Одлуку о улагању капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд од 21.12.2020. године. Агенција за привредне регистре је донела Решење БД 96942/2020 од 23.12.2020. године којим је регистровала повећање капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд за износ новог улога ЈП ЕПС.

У даљој реализацији Закључка Владе Републике Србије од 17. децембар 2020. године, Надзорни одбор ЈП ЕПС донео је Одлуку број 12.01. 635814/7-20 од 21. децембра 2020. године о преношењу без накнаде на Републику Србију целокупног удела које ово јавно предузеће има у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд. У складу са наведеним ЈП ЕПС и Република Србија закључили су Уговор о преносу удела у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд са ЈП ЕПС на Републику Србију без накнаде на основу којег је Агенција за привредне регистре 31.12.2020. године регистровала Републику Србију као власника 100% капитала „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд.

Након промене власника капитала Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд променио је пословно име и наставио да послује под новим именом „Електродистрибуција Србије“, д.о.о. Београд.

Матични број је - 20053658.

Порески идентификациони број је - 103920327.

Делатност

Претежна делатност Јавног предузећа јесте енергетска делатност снабдевања електричном енергијом.

Шифра делатности: 35.14 трговина електричном енергијом

ЈП ЕПС Београд у складу са законом којим се уређује област енергетике, обавља и делатност гарантованог снабдевања електричном енергијом купаца на територији Републике Србије.

Делатност управљања економским субјектом искључиво обавља Јавно предузеће као матично - контролно предузеће.

Јавно предузеће може да обавља и друге делатности у складу са законом и Статутом.

ЈП ЕПС Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности снабдевања електричном енергијом број 312-137/2015-Л-I од 23.12.2015.године са роком важења 10 година од дана коначности решења о издавању лиценце и лиценцу за обављање енергетске делатности јавног снабдевања електричном енергијом број 312-149/2016-Л-I од 25.08.2016.године са роком важења до именовања гарантованог снабдевача, а најдуже 10 година.

Осим тога, ЈП ЕПС Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности комбиноване производње електричне и топлотне енергије број 312-120/2016-Л-I од 10.02.2017.године, лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије број 312-119/2016-Л-I од 10.02.2017.године са изменом број 312-119/2016-Л-I од 07.09.2018.године и лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте, деривата нафте и биогорива број 311.02-121/2016-Л-I од 26.01.2017.године.

Јавно предузеће обавља спољнотрговинске послове из оквира регистрованих делатности.

Облик својине

Према члану 20. Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа "Електропривреда Србије" са Законом о јавним предузећима, имовину Јавног предузећа чини право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину Јавног предузећа у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Јавно предузеће својом имовином управља и располаже у складу са законом, оснивачким актом и Статутом Јавног предузећа.

На основу Одлуке о допуни Одлуке о оснивању ЈП ЕПС („Сл.гл. РС" број 54/10), ЈП ЕПС има право својине на стварима које су наведене у прилогу те Одлуке. Допуна оснивачке одлуке је извршена ради стварања правног основа за реализацију стратешких циљева Републике Србије утврђених актима о енергетској политици Републике Србије (Стратегија развоја енергетике и Програм за њено остваривање) и пословних одлука ЈП ЕПС да обезбеди изградњу неопходних производних капацитета ТЕ Колубара Б и ТЕНТ БЗ.

Према Закону о јавној својини („Службени гласник РС" број 72/13, 88/13, 105/14, 104/2016, 108/2016, 113/2017 95/2018 и 153/2020) на покретним стварима, јавна предузећа и њихова зависна привредна друштва стичу право својине даном ступања на снагу Закона (чл. 72 став 11), тако да је са тим даном на покретним стварима стечено право својине ЈП ЕПС.

Према наведеном Закону (члан 72. став 7.) на непокретностима у државној својини на којима право коришћења има јавно предузеће чији је оснивач Република Србија успоставља се својина тог јавног предузећа изузев на непокретностима које се на основу овог закона не могу улагати у капитал, односно која могу бити искључиво у јавној својини. Право својине јавног предузећа стиче се уписом у јавну евиденцију о непокретностима и правима на њима у складу са чланом 82. наведеног закона.

У складу са наведеним Влада РС је донела Закључак 05 Број 46-5819/2016-1 од 24.06.2016. године и Закључак 05 број 46-2714/2017 од 23. марта 2017. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године и Закључак број 46-252/2020-1 од 17.01.2020. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године о успостављању права својине Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на грађевинским објектима-пословним зградама, помоћним зградама, магацинима, гаражама, становима, отвореним и затвореним спортским објектима, објектима за одмор и рекреацију и на грађевинском земљишту на коме су изграђени ти објекти.

Осим тога, Влада је донела Закључак 05 Број 464-6442/2016 од 15.07.2016. године и Закључак 05 број 464-1391/2017 од 20.02.2017. године којим је извршена допуна Закључка од 15.07.2016. године којим су одузети

објекти јавне намене од носилаца права коришћења, држалаца или фактичких корисника (ЈП ЕПС и зависна привредна друштва ЈП ЕПС) који нису у функцији обављања делатности.

Закључком 05 број 312-6573/2018-2 од 17. јула 2018. године и Закључком 05 број: 312-6046/2019 од 21.06.2019. године о допуни Закључка 05 број: 312-6573/2018-2 од 17.07.2018. године Влада је дала сагласност Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд да може у јавним евиденцијама да се упише као власник на делу производних објеката и објеката у функцији производње електричне енергије, посебним деловима објеката и земљишту за редовну употребу које ће по упису права својине бити одређено у посебном поступку.

Поред наведених, у 2019. години Влада је донела Закључак 05 број: 464-4875/2019-1 од 16.05.2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на неизграђеном грађевинском земљишту у својини Републике Србије на којем је у јавним евиденцијама и правима на њима као носилац права коришћења било уписано ЈП ЕПС и Закључак 05 број 464-7325/2019-1 од 25.07.2019. године о измени Закључка о престанку права коришћења ЈП ЕПС на неизграђеном грађевинском земљишту, као и Закључак 05 број: 464-5615/2019 од 13.06. 2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на водном земљишту и Закључак 05 број 464-73266/2019-1 од 25.07.2019. године о престанку права коришћења Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд на пољопривредном земљишту, шумама и шумском земљишту.

Организациона структура

Крајем 2005. године у складу са тада важећим Законом о енергетици („Службени гласник РС“ број 84/04) и чланом 33. став 2. Одлуке о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“ број 12/05) извршено је усклађивање организације рада и пословања јавних предузећа у којима је ЈП ЕПС остваривао оснивачка права, тако да је од 1. јануара 2006. године ЈП ЕПС остваривао права у 11 зависних привредних друштава у форми друштава с ограниченом одговорношћу.

Закључком Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године прихваћен је Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Програмом реорганизације утврђено је спровођење статусне промене припајања постојећих седам зависних друштава за производњу електричне енергије и производњу угља Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд, као матичном-контролном друштву, као и статусне промене припајања постојећа четири зависна-контролисана привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом - петом, тако да је организовано једно друштво капитала чији је оснивач Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд, за обављање делатности дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом.

У саставу Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд послује осам огранака за производњу електричне енергије и производњу угља, укључујући и огранак који обавља делатност снабдевања купаца електричном енергијом и то: 1. Огранак РБ Колубара, Београд, 2. Огранак ТЕ-КО Костолац, Костолац, 3. Огранак ТЕНТ, Београд-Обреновац, 4. Огранак ХЕ Ђердап, Кладово, 5. Огранак Дринско-Лимске ХЕ, Бајина Башта, 6. Огранак Обновљиви извори, Београд, 7. Огранак Панонске ТЕ-ТО, Нови Сад и 8. Огранак ЕПС Снабдевање.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд је оснивач друштва капитала за обављање делатности трговине електричном енергијом са седиштем у Словенији које је отпочело са радом од 1. јула 2014. године:

- Друштво с ограниченом одговорношћу за трговину електричном енергијом „EPS Trgovanje“, доо Љубљана.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд је Одлуком Надзорног одбора ЈП ЕПС број 12.01.19169/4-2016 од 20. јануара 2016.године основало привредно друштво „ЕПС ТРГОВИНА“ д.о.о, са седиштем у Северној Митровици, које би имало положај зависног привредног друштва ЈП ЕПС за обављање трговине електричном енергијом (увоз, извоз), уз сагласност Владе 05 број 023-922/2016 од 11. фебруара 2016. године које је у поступку регистрације.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд је Одлуком Надзорног одбора ЈП ЕПС број 12.01.19169/2-2016 од 20. јануара 2016. године основало Привредно друштво „ЕЛЕКТРОСЕВЕР“ д.о.о. са седиштем у Северној Митровици, за обављање услуге снабдевања и дистрибуције електричне енергије, уз сагласност Владе 05 број 023-923/2016 од 11. фебруара 2016. године, које је регистровано и у току је обезбеђење услова за почетак рада.

ЈП ЕПС остварује оснивачка права у три јавна електропривредна предузећа на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, и то:

- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електрокосмет“ са по Приштина,
- Јавно предузеће за производњу, прераду и транспорт угља Површински копови „Косово“ Обилић;
- Јавно предузеће за производњу термоелектричне енергије Термоелектране „Косово“ Обилић.

Организација, рад и пословање наведених јавних предузећа ускладиће се са Законом о привредним друштвима и Законом о енергетици када се за то стекну потребни услови.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд поседује већинско учешће у висини од 71,90 % у капиталу Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац, матични број: 17537130, по основу конверзије потраживања у трајни улог у капитал Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац у складу са Закључком Владе 05 Број: 023-7443/2017 од 17.08. 2017. године.

ЈП ЕПС по основу оснивања има значајно учешће у привредним друштвима, и то:

- Привредном друштву „Ибарске хидроелектране“ д.о.о. Краљево, основаног са SECI ENERGIA S.p.A. Република Италија, Болоња, Via Degli Agresti број 6, са учешћем од 49% у капиталу тог Друштва, које је почело са радом у децембру 2010. године;
- Привредном друштву „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд, основаног са RWE Innogy GmbH, Савезна Република Немачка, Есен, Gildehofstralie 1, са учешћем од 49% у капиталу тог Друштва, које је почело са радом у септембру 2011. године.
- Привредном друштву „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“, друштво са ограниченом одговорношћу Фоча, Република Српска, са учешћем ЈП ЕПС од 51% у капиталу тог Друштва, док 49% припада Мјешовитом холдину "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина,

Друштво за комбиновану производњу термоелектричне и топлотне енергије „Енергија Нови Сад“, а.д. Нови Сад (ЕНС) престало је да постоји принудном ликвидацијом. Регистратор Агенције за привредне регистре, дана 11. августа 2020. године донео је Решење којим се из Регистра привредних субјекта брише ЕНС (Број: БДСЛ 7622/2020).;

Органи Јавног предузећа

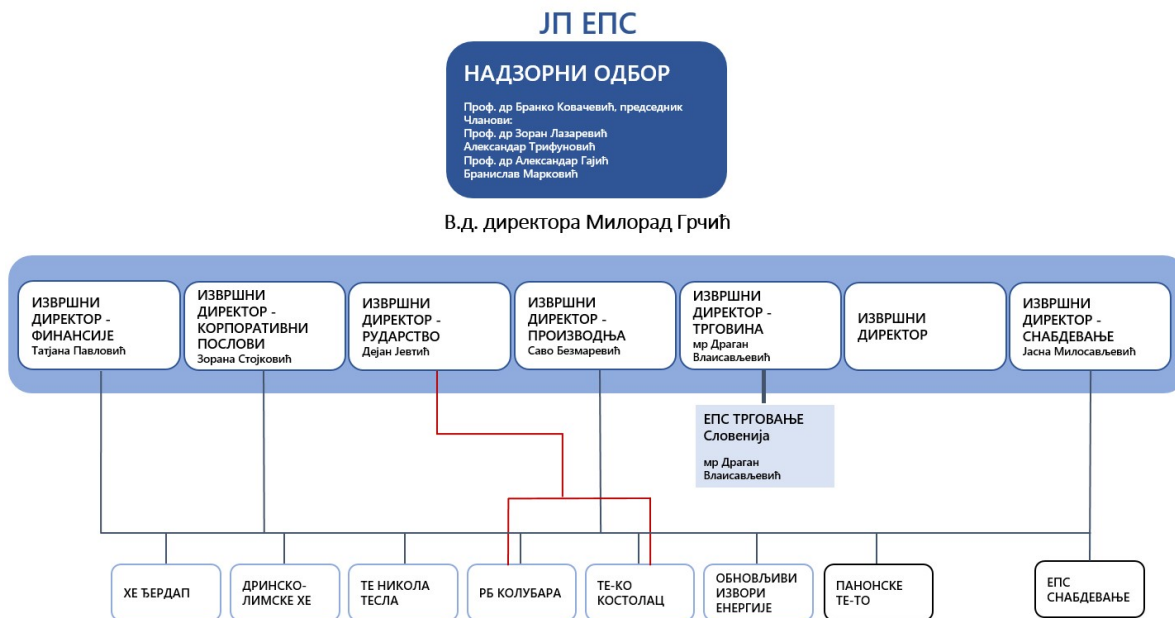
Према Закону о јавним предузећима органи Јавног предузећа су: Надзорни одбор и Директор.

Јавно предузеће има и Комисију за ревизију са правима и обавезама утврђеним Законом о јавним предузећима, Статутом и Одлуком о именовању Комисије за ревизију коју доноси Надзорни одбор.

Надзорни одбор Јавног предузећа има пет чланова, од којих је један председник. Председника и чланове Надзорног одбора Јавног предузећа именује Влада, под условима и на начин утврђен законом којим се уређује правни положај јавних предузећа, на период од четири године, од којих је један члан Надзорног одбора из реда запослених, а један члан мора бити независан члан Надзорног одбора.

Надзорни одбор у оквиру своје надлежности доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, доноси годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја, усваја извештај о степену реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања, усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности, усваја финансијске извештаје и консолидоване финансијске извештаје, надзире рад Директора, доноси Статут, одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала, доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка, именује и разрешава чланове Комисије за ревизију, доноси акт о исплати стимулације Директора и извршног директора, закључује уговоре о раду са Директором, у складу са законом којим се уређују радни односи, врши друге послове у складу са законом и Статутом.

Директор у оквиру своје надлежности представља и заступа Јавно предузеће, организује и руководи процесом рада, води пословање Јавног предузећа, одговара за законитост рада Јавног предузећа, предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење, предлаже финансијске извештаје, доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања, извршава одлуке Надзорног одбора, бира извршне директоре, бира представнике Јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, уз сагласност Оснивача, бира директора зависног друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, уз сагласност Оснивача, закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи, предлаже акт о исплати стимулације извршног директора, доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, акт којим се уређује поступак за избор директора друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће, као и друга општа акта, укључујући и акта која се примењују у друштву капитала чији је једини оснивач Јавно предузеће у складу са законом, врши друге послове одређене законом, овом одлуком и Статутом.

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд именован је решењима Владе 24, број 119-14720/2014 од 20. новембра 2014. године, 24 број 119-2012/2018 од 08. марта 2018. године и 24 број 119-3022/2018 од 29. марта 2018. године.

Вршилац дужности директора ЈП ЕПС именован је Решењем Владе 24 број 119-2988/2016 од 15. марта 2016. године.

1.2 Закони и друга акта којима се уређују статусна питања и услови обављања делатности

На статусна питања, питања правног положаја јавних предузећа и других форми привредних друштава, те на услове рада и пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд и његових зависних привредних друштава, поред општих прописа који се примењују на све правне субјекте, важе и специфични прописи који се односе на услове и начин обављања делатности од општег интереса. У том смислу најзначајнији прописи су:

Прописи који се односе на статусна питања

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19)
Закон о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/19)

Прописи који се односе на обављање делатности и располагање имовином

Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14 и 95/18);
Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“ бр. 101/2015 и 95/18 – др.закон);
Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/16);
Закон о јавној својини („Службени гласник РС“ број 72/11, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/17, 95/2018 и 153/2020);
Закон о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ“ бр. 6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ“ бр. 29/96 и „Службени гласник РС“, бр. 115/05);

Прописи који су од утицаја на рад и пословање

Закон о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“ број 31/93, „Службени лист СЦГ“ број 1/2003- Уставна повеља, и „Службени гласник РС“, број 18/2020);
Закон о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95, „Службени лист СРЈ“ бр 16/2001, „Службени гласник РС“ бр 23/01, 20/09, 55/13 и 106/16);
Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, 91/19);
Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл.гл. РС“, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19);
Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 –исправка, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/2015, 99/2016, 113/17, 95/2018, 31/19, 72/19 и 149/2020) - посебно у делу ограничења пријема запослених;
Закон о раду („Службени гласник РС“, бр.24/2005,61/2005,54/2009,32/2013,75/2014,13/2017,113/2017 и 95/2018);
Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 93/12);
Закон о улагањима („Службени гласник РС“ број 89/15 и 95/2018);
Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09, 95/13);
Закон о трговини („Службени гласник РС“ број 52/19);
Закон о заштити потрошача („Службени гласник РС“ број 62/2014, 6/2016 – др. закон и 44/18 – др. закон);
Закон о акцијама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 5/16, 108/16, 18/18, 30/18, 5/20, 7/20 и 78/20) са подзаконским актима у делу уређивања обвезник акцизе на електричну енергију;
Закон о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС“ бр. 112/2015, 108/16, 95/2018, 86/19 и 153/2020)
Закон о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 99/11, 71/12, 83/2014, 113/17, 44/18 и 95/2018) у делу који се односи на намирење потраживања субјеката у стечају;

Прописи и други акти који се односе на услове и начин обављања енергетских делатности

Закон о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација ("Службени гласник РС", број 62/2006), захтева одговарајуће усаглашавање прописа о обављању енергетских делатности, заштити животне средине и конкуренције са правом Европске уније, односно измене напред назначених прописа који су од непосредног утицаја на рад и пословање ЈП ЕПС и његових зависних привредних друштава.

Савет министара Енергетске заједнице (Е3) југоисточне Европе усвојио је на састанку у Кишињеву 6. октобра 2011. године, правила Европске уније о унутрашњем тржишту електричне енергије и природног гаса, позната као "Трећи пакет". Уговорне стране, међу којима је и Србија, били су у обавези да имплементирају ова правила најкасније до јануара 2015. године. На састанку у Кишињеву је Министарски савет Е3 расправљао о концепту развоја регионалне енергетске стратегије, са циљем да се дефинишу регионални оквири на основу којих би се могле даље развијати и усклађивати националне стратегије.

Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ("Службени гл. РС", број 63/13 и 91/2018);

Уредба о условима и поступку стицања статуса повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“ број 56/16, 60/17, 44/18 и 54/19);

Уредба о подстицајним мерама за производњу електричне енергије из обновљивих извора и из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије („Службени гл. РС“ број 56/16, 60/17 и 91/2018);

Уредба о уговору о откупу електричне енергије („Службени гласник РС“ број 56/16 и 61/17);

Уредба о енергетски угроженом купцу („Службени гласник РС“ број 113/15, 59/18);

Правилник о енергетској дозволи („Службени гласник РС“ број 15/2015);

Правилник о лиценци за обављање енергетских делатности и сертификацији („Сл. гласник РС" број 87/15);

Правила о промени снабдевача („Службени гласник РС" број 65/15 и 10/17);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије ("Службени гласник РС", број 93/12, 123/12, 116/14, 109/2015, 98/16, 99/2018 и 4/2019);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије ("Службени гласник РС", број 105/12, 84/13, 87/13, 143/14, 65/15, 109/2015, 98/16 и 99/2018);

Методологија за одређивање цена електричне енергије за грантовано снабдевање („Службени гласник РС" број 84/14, 109/15, 105/16 и 99/2018);

Правила о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом („Службени гласник РС", бр. 2/2014);

Уредба о гаранцији порекла („Службени гласник РС", бр. 82/2017);

Правилник о начину вођења поступка и изрицању мера и вођење регистра изречених мера („Службени гласник РС" број 35/16);

Одлука о поступку остваривања права крајњег купца на приступ подацима о сопственој потрошњи електричне енергије и природног гаса (одлука је објављена на интернет страници Агенције 28. јула 2016. године).

Прописи о приватизацији

Закон о приватизацији ("Службени гласник РС" бр: 83/14, 46/15, 112/2015 и 20/2016) са пратећим подзаконским актима;

Закон о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације ("Службени гласник РС" бр. 123/07, 30/10, 115/14 и 112/2015);

Прописи из области заштите животне средине

Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ број 135/04, 36/09);

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" број 135/04, 88/10);

Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“ број 36/09, 10/13);

Закон о заштити природе („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 91/10, 14/2016 и 95/2018);

Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС" број 36/09, 88/10);

Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 14/2016 и 95/2018);

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС" број 135/04, 25/15);

Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС" број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др.закон);

Доха амандмани на Кјото Протокол уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о промени климе са Законом о потврђивању („Службени гласник РС" број 2/17);

Протокол о регистрима испуштања и преноса загађујућих материја уз Конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлуке и праву на правну заштиту у питањима животне средине са Законом о потврђивању („Службени гласник РС" број 8/11).

Планска документа донета у складу са Законом о енергетици којима се утврђују општи конкретни развојни циљеви, као оквир за планска документа и мере из делокруга ЈП ЕПС;

Стратегија дугорочног економског развоја српске заједнице на Косову и Метохији („Службени гласник РС" број 21/07) којом су утврђени циљеви унапређења квалитета живота становништва српске заједнице, побољшања енергетске инфраструктуре ради редовног напајања електричном енергијом и обезбеђивања привредног развоја;

Закључак Владе о усвајању Националног акционог плана за коришћење обновљивих извора енергије Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 53/2013).

Поред закона и других прописа који уређују правни положај ЈП ЕПС и зависних привредних друштава, као и њихова права и обавезе, од значаја за обављање појединих електропривредних делатности и функционисање електроенергетског система Републике су и преузете обавезе по ратификованим међународним конвенцијама и закљученим споразумима, посебно везаним за тржиште електричне енергије.

1.3 Инсталисани капацитети

Јавно предузеће "Електропривреда Србије" управља електроенергетским системом који располаже следећим капацитетима:

Инсталисани капацитети

MW	Инсталисана нето снага			
	са капацитетима на Космету	%	без капацитета на Космету	%
Термоелектране на угаљ	5.314	61,6	4.079	55,2
Термоелектране-топлане (на гас и мазут)	297	3,4	297	4,0
Хидроелектране	3.015	34,9	3.015	40,8
Укупно електране ЕПС-а	8.626	100,0	7.391	100,0

мил. t	Са капацитетима на Космету	Без капацитета на Космету
Површински копови	49	40

Почев од јуна 1999.г. ЈП ЕПС није у могућности да користи и управља електроенергетским и рударским капацитетима на територији АП Косово и Метохија као интегралним делом ЕПС-а.

1.4 Број запослених

	План 31.12.2021.	План 31.12.2022.	План 31.12.2023.
ЈП ЕПС	20.545	21.115	21.693
Запослени у ЈП са Космета	3.297	3.268	3.204
Укупно	23.842	24.383	24.897

У складу са Закључком Владе 05 број 023-10578/2020-1 од 17.12.2020. године и Планом за спровођење активности у циљу реорганизације „ЕПС Дистрибуције“ Београд, годишњим програмом пословања ЈП ЕПС у 2021. години планиран је и прелазак запослених из ЈП ЕПС у Електродистрибуцију Србије, што је разлог планираног мањег броја запослених у 2021. у односу на 2020. годину за 4.753 запослених.

Услед пензионисања и одласка на боље плаћене послове значајан део најстручнијег кадра, са специфичним знањима и вештинама неопходним за обављање делатности у електропривреди, напустио је ЈП ЕПС. На тржишту рада није увек било могуће обезбедити адекватну замену услед недостатка извршилаца који поседују адекватна практична знања и вештине за рад у електропривреди. Додатни проблем је и немогућност ЈП ЕПС да својим најстручнијим запосленима понуди приближне услове какве им нуде конкурентске фирме из окружења. ЈП ЕПС развија систем управљања људским ресурсима који треба да обезбеди планирање оптималног броја и структуре запослених, препознавање талената и подршку њиховом развоју, адекватне обуке и развој каријера запослених, развој савременог менаџмента, објективно и квалитетно регрутовање и селекцију кадрова, развој система мерења учинка за сваки организациони део и сваког појединца у њему.

У оквиру укупног броја запослених кадровска структура није у свим организационим деловима прилагођена реалним потребама процеса рада. Наиме, иако постоји вишак запослених на неким пословима, евидентна је и потреба за пријемом нових извршилаца са одговарајућим квалификацијама и специфичним стручним знањима и вештинама.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2021-2023, извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област - Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09... 149/20) и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 159/2020), односно само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, према утврђеној процедури. Уколико се укаже потреба да, због процеса рада, укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, буде већи од 10% од укупног броја запослених, пријем лица на одређено време због повећаног обима посла извршиће се само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, односно у складу са одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Планирани број радника је утврђен на основу сагледаног могућег одлива запослених и занављања кадрова који су неопходни у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја.

Детаљније у прилогу 1

2. Анализа пословања у 2020. години

Разматрање основних елемената који утичу на пословање ЕПС-а: организација и управљање пословним системом, ниво цена, производне могућности, тржиште и могућност рационализације трошкова, указују да је у свим елементима потребно и могуће побољшање. Питање текућег и будућег пословања и развоја ЕПС-а је пре свега питање политике цена електричне енергије, висине накнаде за подстицај повлашћених произвођача, наплате од потрошача, као и подизање ефикасности пословања кроз реализацију програма реструктурирања и корпоративизације.

И поред непредвиђених околности насталих као последица пандемије COVID – 19 капацитети за производњу угља и енергије ЈП ЕПС су у 2020. години наставили да раде стабилно и да обезбеђују поуздано снабдевање електричном енергијом свих потрошача. У Републици Србији је од 15.03.2020. године уведено ванредно стање због епидемије изазване корона вирусом и трајало је до 07.05.2020. године.

Током пандемије је дошло до пада тржишних цена електричне енергије, услед пада тражње за електричном енергијом. За 2020.г. планирана је просечна цена на тржишту у висини од 5,562 дин/kWh, а остварена је цена од 5,081 дин/kWh, што је условило смањење прихода од продаје електричне енергије на тржишту за 1,1 млрд. динара.

Током ванредног стања, условљеног пандемијом, дошло је до смањења степена наплате од продаје електричне енергије у првом кварталу 2020.г. Степен наплате у марту је износило 91,3% а планом је

предвиђена наплата од 96,8% али је после другог квартала наплата нормализовала и компензована је умањена наплата из првог квартала. У наплати потраживања ЈП ЕПС је остварио значајне резултате и напредак у последњих неколико година захваљујући упорном и континуираном раду на примени законом прописаних мера за принудну наплату као што су опомињање неплатиша, обуставе испоруке електричне енергије, покретање поступка извршења, реализација средстава обезбеђења плаћања итд.

Током ванредног стања било је отежано реализовати ремонте постројења, тако да су одређени ремонтни радови одложени и обавиће се у наредним годинама у краћем временском периоду и у смањеном обиму.

Остварена производња електричне енергије у 2020. години износила је 34.009 GWh и за 1% је већа у односу на измене и допуне плана (33.525 GWh). Захваљујући доброј хидрологији остварена производња хидроелектрана је већа за 5,4% у односу на измене и допуне плана за 2020. (производња проточних ХЕ је била за 4,7% већа од плана, производња акумулационих ХЕ за 13,6% већа од плана и производња РХЕ је била за 7,5% већа од плана). Остварена производња термоелектрана у 2020. години била је на нивоу измена и допуна плана (производња ТЕ на угаљ на нивоу плана и производња ТЕ-ТО за 43,8% већа од плана). Термоелектране на угаљ су у 2020. години произвеле 24.332 GWh електричне енергије, док су Панонске ТЕ-ТО произвеле 192 GWh и биле су ангажоване према потреби у четири месеца 2020. године (јануар, фебруар, новембар и децембар). Термоблокови су радили према довозу, квалитету и расположивим количинама угља на депонијама. У укупној структури производње за 2020. годину, учешће термоелектрана на угаљ је 71,5%, хидроелектрана 27,9%, Панонске ТЕ-ТО су оствариле 0,5% укупне производње и обновљиви извори су учествовали са 0,1%. Набавка електричне енергије од повлашћених произвођача је у 2020. години алармантно повећана, што је, с обзиром да ни у 2020. години није дошло до промене висине накнаде за подстицај повлашћених произвођача, условило даље погоршање финансијског положаја ЕПС.

Током 2020. године није било корекција цена електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање. АЕРС је на захтев ЈП ЕПС дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 3,4% у просеку од 01. фебруара 2021. године. ЈП ЕПС ће извршити анализу економско финансијског положаја и кретања тржишних цена на основу које ће се дефинисати даља политика цена и покренути иницијативу код АЕРС за корекцију цена електричне енергије за наредни период.

Дугогодишње вођење политике неекономске цене електричне енергије, узрок је изузетно високе специфичне потрошње електричне енергије по друштвеном производу и нерационалног удела овог (скупог) вида енергије у задовољењу укупне финалне потрошње енергије у Србији.

Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање у Републици Србији знатно је испод цена у региону и Европи. Ово је довело до одсуства инвестиционих улагања у претходним годинама у нове капацитете, недостатка средстава за одржавање застарелих објеката, као и повећања неефикасног коришћења електричне енергије (нарочито за грејање).

Смањењем разлике између тржишне цене и цене електричне енергије за гарантовано снабдевање ублажили би се ризици везани за недостатак финансијских средстава, а тиме би се омогућио развој и реализација планова развоја и планова инвестиција.

ЈП ЕПС је 2020. годину завршио са позитивним укупним финансијским резултатом након опорезивања од 16,2 млрд. динара, што је бољи резултат у односу на планирани за 2020.г. Позитиван ефекат, у односу на план, резултат је уштеда у делу пословних расхода кроз обједињене набавке, унифицирање поступака набавки, смањење трошкова кроз економију обима, квалитетније управљање залихама, рационализацију трошкова која је највећим делом резултат континуираног унапређења оперативне и енергетске ефикасности. Поред уштеда на овако добар финансијски резултат утицао је резултат из финансијских односа који је позитиван у висини од 7,8 млрд. динара, док је планом био предвиђен добитак од 0,1 млрд. динара. У посматраном периоду остварен је већи финансијски приход од осталих повезаних правних лица (0,8 млрд. динара) и већи су приходи од позитивних курсних разлика и позитивних ефеката валутних клаузула према трећим лицима (5,4 млрд. динара) као последица промене курса појединих валута (пад америчког долара (USD), специјалних права вучења (XDR) и јапанског јена (JPY)) у односу на стање од 31.12.2019. године. Са друге стране мањи су финансијски

расходи од камата према трећим лицима, као и негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима) од планираних у истом периоду.

Биланс прихода и расхода за 2020. годину

		RSD мил
ЕЛЕМЕНТИ		Процена 2020
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	283.101
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	259.268
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	9.677
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	1.911
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2.225
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	14.158
A	УКУПАН ПРИХОД	295.004
B	УКУПНИ РАСХОДИ	275.337
A-B	Укупан финансијски резултат	19.666
I-II	Резултат из пословних односа	23.833
III-IV	Резултат из финансијских односа	7.767
V-VI	Резултат из осталих односа	(11.933)
	Порески расход периода	(5.925)
	Одложени порески расходи/приходи	2.505
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	16.246

ЈП ЕПС, као гарантовани снабдевач, има обавезу да откупи електричну енергију од повлашћених и привремено повлашћених произвођача електричне енергије. Висина накнаде за подстицај повлашћених произвођача је била непромењена од 1. јануара 2015. године и износила је 0,093 РСД/kWh. У 2018. и 2019. години Група ЕПС није кроз висину накнаде покрила трошкове набавке електричне енергије од повлашћених произвођача електричне енергије, тако да је по овом основу на крају 2018. године кумулативни губитак износио 3 милијарде динара. Додатни губитак за 2019. годину износио је 6,8 млрд. динара, па је кумулативни губитак на дан 31. децембар 2019. године износио 9,7 млрд. динара.

Трошкови набавке електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача електричне енергије у 2020. години износили су 16,6 милијарди динара док је губитак по основу неадекватне висине јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача у истом периоду износио 9,7 милијарди динара. Кумулативни негативни салдо на дан 31. октобар 2020. године износио је 17,5 милијарди динара, а што је достављено Министарству рударства и енергетике у званичном годишњем извештају. Овај губитак би био знатно већи да се Закључком Владе РС, за време трајања ванредног стања, откуп електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача није вршен по цени коју Агенција за енергетику одобрава као откупну цену електричне енергије за гарантовано снабдевање, што износи 3,302 RSD/kWh, која је неупоредиво нижа од feed-in тарифа по којима се врши откуп електричне енергије од повлашћених произвођача.

Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена јединична вредност исте у износу од 0,437 RSD/kWh. Применом усвојене јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача од 0,437 RSD/kWh процењује се да ће губитак у 2021. години износити додатних 1,7 милијарди динара. Да би се покрили трошкови набавке од повлашћених произвођача само у 2021. години, а уважавајући Уредбу о накнади за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, потребно је да висина јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача износи 0,514 РСД/kWh (а да би се покрио кумулирани губитак до краја 2021. године иста би требало да износи 1,097 РСД/kWh).

3. Макроекономске претпоставке за израду Трогодишњег програма пословања ЈП ЕПС за период 2021-2023.г.

Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ и привредних друштава за период 2021-2023. год. утврђен је полазећи од макроекономских претпоставки које је утврдила Влада Републике Србије у Фискалној стратегији за 2021. годину са пројекцијама за 2022. и 2023. годину, Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2021. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2021-2023. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, као и актуелних општих услова пословања и процена у погледу пословних, производних и тржишних услова, као и финансијског статуса, економских и производних перформанси ЕПС-а.

Према анализама Народне банке, COVID-19 и глобално привредно успоравање је према досадашњим подацима имало мање последице на Србију у односу на остале европске земље због постигнуте макроекономске и финансијске стабилности, претходне динамике раста, створеног фискалног простора, правовременог и свеобухватног пакета мера, као и структуре економије. Према прелиминарној процени РЗС-а, Србија је у 2020. забележила смањење БДП-а од 1,1%. Према пројекцији НБС, раст БДП-а у 2021. години кретаће се у распону од 5,0% до 6,0%. Донете мере економске политике успеле су да ограниче ефекат кризе и минимизују економски пад, што ће допринети брзом повратку БДП-а на преткризни ниво током 2021., као и одрживом расту. Инфлација ће бити на нешто вишем нивоу него претходне године, у 2021. изнад 2% у просеку, услед повећање цена електричне енергије, као и раста светске цене нафте, а тиме и цена нафтних деривата на домаћем тржишту.

4. Програм реорганизације ЈП ЕПС

Закључком Владе 05 Број: 023-10578/2020-1 од 17. децембра 2020. године усвојен је План за спровођење активности у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, на основу којег је ЈП ЕПС:

- унело нови неновчани улог и то некретнине и опрему у власништву ЈП ЕПС, као и нематеријалну имовину, учешће у капиталу осталих правних лица и потраживања у укупној вредности од 18.264.193.294,00 динара и на тај начин повећавало основни капитал Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд. Наведена промена је регистрована у Регистру привредних субјеката АПР дана 23.12.2020. године.
- закључило Уговор о преносу удела у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуције“ доо Београд са ЈП „Електропривреда Србија“ на Републику Србију број 12.01.655216/1-20 од 29.12.2020. године (оверан истог дана од стране јавног бележника), на основу Одлуке Надзорног одбора. Промена је регистрована у Регистру привредних субјеката АПР дана 31.12.2020. године. Одредбама члана 7. Уговора о преносу уређено је да Уговор производи правно дејство између уговорних страна даном овере код надлежног органа, а према трећим лицима даном уписа промене у регистар привредних субјеката, чиме је Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ изгубило моћ контроле у складу са МСФИ 10 над правним лицем Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд.

Приоритетне активности које ће се спроводити у поступку реструктурирања и рационализације организације, рада и пословања су:

1. Организационо усклађивање спровођењем евентуално нове статусне промене и унапређењем корпоративног управљања
2. Промена правне форме из јавног предузећа у акционарско друштво
3. Заједничко улагање са стратешким партнерима за реализацију приоритетних инвестиционих подухвата
4. Усаглашавање организације, рада и пословања јавних предузећа са седиштем на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Детаљније у прилогу 15

5. План производње и испоруке за 2021-2023. годину

5.1. Производни план

На основу остварених потреба за електричном енергијом, расположивих капацитета за производњу електричне енергије, уз реализацију предвиђеног техничког оспособљавања расположивих енергетских и рударских капацитета кроз реализацију Програма ремонта и Плана инвестиција, утврђен је производни план за 2021-2023. годину.

Електроенергетским портфељом и Билансом производње угља утврђени су обимни и сложени задаци у погледу обима, структуре и динамике производње електричне енергије и угља у циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана.

Обзиром на реално техничко-технолошко стање рударских и електроенергетских капацитета, ограничења у вези са радом енергетских капацитета на територији АП Косово и Метохија, извршавање плана производње захтева благовремено предузимање низа мера за његову реализацију, као и даље повећање ефикасности и рационалности рада и пословања ЈП ЕПС-а.

Планирани производни резултати

		Јединица мере	Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023	Индекси		
							4/3	5/4	6/5
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Производња електричне енергије	GWh	34.009	33.414	34.977	36.285	98	105	104
2	Производња угља	000 t	39.088	38.450	39.350	38.010	98	102	97
3	Производња топлотне енергије	GWh	1.155	1.326	1.339	1.359	115	101	101
4	Производња технолошке паре	000 t	288	317	317	362	110	100	114

План производње електричне енергије (GWh)

		Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023	Индекси		
						3/2	4/3	5/4
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Хидроелектране	9.485	9.426	9.207	11.099	99	98	121
2	Термоелектране	24.524	23.988	25.709	25.022	98	107	97
3	Ветроелектране	0	0	47	150	0	0	319
4	Соларне електране	0	0	14	14	0	3638	100
Укупно капацитети ЕПС-а		34.009	33.414	34.977	36.285	98	105	104

Планом за 2021-2023. годину предвиђено је да се у 2021. години сопственом производњом електричне енергије обезбеди 33.414 GWh, што је за 2% мање од остварене производње у 2020. години.

Производња, набавка и испорука електричне енергије (GWh)

		Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023	Индекси		
		2	3	4	5	3/2	4/3	5/4
	1					6	7	8
1.	Праг електране	34.009	33.414	34.977	36.285	98	105	104
1.1.	Укупно ХЕ	9.474	9.374	9.126	11.018	99	97	121
1.1.1	- Проточне ХЕ	8.132	7.982	7.983	9.604	98	100	120
	Ђердап I	4.836	4.710	4.710	5.732	97	100	122
	Ђердап II	1.552	1.430	1.430	1.563	92	100	109
	Бајина Башта	1.154	1.255	1.256	1.574	109	100	125
	Зворник	389	364	365	457	94	100	125
	Потпећ	147	162	161	217	110	99	135
	Електроморава	55	61	61	61	111	100	100
1.1.2	- Акумулационе ХЕ	627	566	560	763	90	99	136
	Бистрица и Кокин Брод	277	229	224	323	83	98	144
	Увац	46	41	40	58	89	98	145
	Власина	254	230	230	283	91	100	123
	Завој	50	66	66	99	131	100	150
1.1.3	- РХЕ	714	826	583	651	116	71	112
1.2.	Укупно ТЕ	24.524	23.988	25.709	25.022	98	107	97
1.2.1	- ТЕ на угаљ	24.332	23.883	25.604	24.917	98	107	97
	ТЕНТ А	9.076	10.282	10.115	9.907	113	98	98
	ТЕНТ Б	7.961	6.188	8.597	6.201	78	139	72
	Колубара	560	698	254	528	125	36	208
	Костолац	6.243	6.371	6.508	8.053	102	102	124
	Морава	492	344	130	228	70	38	175
1.2.2	- ТЕ - ТО	192	105	105	105	55	100	100
	Нови Сад	192	105	105	105	55	100	100
	Зрењанин	0	0	0	0	0	0	0
	Сремска Митровица	0	0	0	0	0	0	0
1.3.	Обновљиви извори	12	52	142	245	440	271	173
	Мале ХЕ	12	52	81	81	437	156	100
	Ветроелектране	0	0	47	150	0	0	319
	Соларне електране	0	0	14	14	0	3.638	100
2.	Набавка електричне енергије	2.008	2.139	2.201	2.203	107	103	100
	- Од тога повлашћени и остали (независни) произвођачи ван ЕПС-а	1.488	1.519	1.595	1.997	102	105	125
	УКУПНО РАСПОЛОЖИВО (1+2)	36.017	35.554	37.178	38.488	99	105	104
1.	Екстерне испоруке (на конзумном подручју Србије)	27.704	27.726	27.985	28.074	100	101	100
1.1.	Испоруке ел. енергије за гарантовано снабдевање	14.935	14.951	14.776	14.601	100	99	99
1.2.	Испоруке ел. ен. за комерцијално и резервно снабдевање	12.768	12.775	13.209	13.473	100	103	102
2.	Интерне испоруке у оквиру ЕПС-а	2.220	2.482	2.143	2.247	112	86	105
3.	Испоруке ПД "ЕПС Дистрибуција" за губитке	3.587	3.247	3.133	3.075	91	96	98
4.	Испоруке другим компанијама	2.506	2.099	3.918	5.092	84	187	130
	УКУПНЕ ИСПОРУКЕ (1+2+3+4)	36.017	35.554	37.178	38.488	99	105	104

Планирана производња електрана ЕПС-а за 2021.г. је за 2% мања од остварења у 2020. години, највећим делом као резултат мање планиране производње ТЕ Никола Тесла Б за 22%, услед планираних ремонтних радова (ревитализација испаривача котла, примарне мере редукције NOx, капитални ремонт остале опреме) као и планираног рада ТЕ Морава у opt-out режиму до краја 2023.г.

Планирана производња проточних хидроелектрана ЕПС-а за 2021.г. од 7.982 GWh, одговара збиру производње из нерегулисаних дотока на профилима електрана и производње која је резултат ефекта рада узводних акумулационих хидроелектрана. Производња из нерегулисаних дотока сваке проточне хидроелектране планирана је као збир седмичних производњи. Седмична производња је добијена на основу дотока који одговара 70% вероватноћи појаве нерегулисаног дотока на профилу хидроелектране у тој седмици, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012.године, уз уважавање ограничења у ХЕ „Ђердап 1“ (ревитализација). Производња из румунског потенцијала на ХЕ „Ђердап 1“ у износу 138 GWh није планирана јер су два инвеститора у спору. Производња ХЕ „Ђердап 2“ с обзиром на техничке карактеристике и рад у каскади са хидроелектраном ХЕ „Ђердап 1“, је планирана уз претпоставку да у седмицама са великим доточима на Дунаву (у априлу и мају), ХЕ „Ђердап 2“ не ради на оптималној коти.

Производња акумулационих хидроелектрана планирана је у висини од 566 GWh уз уважавање планираног стања акумулација на крају 2020. године и уз план да ће се у свакој седмици у 2021. години на профилу сваког

акумулационог језера појавити доток који одговара 70% вероватноћи његове појаве у тој седмици, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012.године и уважавајући пројекције цена електричне енергије на слободном тржишту.

Производња реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ планирана је у износу од 826 GWh. Производња малих хидроелектрана планирана је у износу од 52 GWh.

Производња ТЕ на угаљ планирана је у износу од 23.883 GWh у складу са:

- могућом производњом блокова која уважава расположивост блокова и квалитет угља (доња топлотна моћ, садржај пепела, воде и осталих примеса),
- блокови у ТЕ Колубара и ТЕ Морава раде у opt-out режиму до краја 2023.године.
- расположивом количином и квалитетом угља (колубарски 6.800 KJ/kg; костолачки 9.100 KJ/kg; ЈП ПЕУ-просечно 10.722 KJ/kg).
- специфичним утршком угља на нивоу оствареног у периоду јануар-август 2020.године.

Производња термоелектрана-топлана на природни гас и мазут, планирана је на нивоу од 105 GWh, а у складу са потребама топлотне енергије за грејање и потребама за електричном енергијом.

При планирању производње електричне енергије водило се посебно рачуна о неопходним ревитализацијама блокова, репарацијама турбина и капиталним ремонтима. Време предвиђено за ремонте производних капацитета ће омогућити да се у 2021. години изврше планирани радови, поправи садашње техничко стање и побољша погонска спремност.

Детаљније у Прилогу 2

5.2. План испоруке електричне енергије

У циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана и извршења обавеза ЕПС-а по дугорочним и годишњим уговорима планиране су испоруке електричне енергије за 2021-2023. годину.

План испорука електричне енергије (GWh)

	Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023	Индекси			Структура у %			
					3/2	4/3	5/4	Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Испорука за гарантовано снабдевање	14.935	14.951	14.776	14.601	100	99	99	41,5	42,1	39,7	37,9
Испорука за комерцијално и резервно снабдевање	12.768	12.775	13.209	13.473	100	103	102	35,5	35,9	35,5	35,0
Испорука ПД "ЕПС Дистрибуција"	3.652	3.314	3.200	3.142	91	97	98	10,1	9,3	8,6	8,2
Испорука ЕМС-у (губици и сопствена потрошња)	551	530	530	530	96	100	100	1,5	1,5	1,4	1,4
Трговина електричном енергијом	1.653	1.372	3.190	4.350	83	232	136	4,6	3,9	8,6	11,3
Испорука Електропривреди РС - дугорочни уговор	6	6	6	6	93	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Испорука ЈП Електрокомет	296	191	192	206	65	101	107	0,8	0,5	0,5	0,5
Сопствена потрошња ЈП ЕПС	2.155	2.415	2.075	2.180	112	86	105	6,0	6,8	5,6	5,7
Укупно	36.017	35.554	37.178	38.488	99	105	104	100,0	100,0	100,0	100,0

Потребе гарантованог снабдевања, планиране су за 2021.г. у износу од 14.951 GWh. На регулисаном тржишту електричну енергију купују само домаћинства и мали купци (који за стицање статуса малог купца осим услова по годишњем приходу и броју запослених, имају и ограничење на 30.000 kWh потрошње у претходној календарској години и сви њихови објекти морају бити прикључени на мрежу напона нижег од 1 kV). Уведено законско ограничење утиче на смањење снабдевања на регулисаном тржишту и повећање снабдевања на комерцијалном тржишту.

Потребе ОДС (дистрибутивни губици и сопствене потребе) планиране су у износу од 3.314 GWh.

Сопствена потрошња ЈП ЕПС планирана је у висини од 2.415 GWh и обухвата потрошњу електричне енергије у функцији производње (потребе пумпања у РХЕ и ПАП, испоруке преко трансформатора опште групе за

потребе електрана у процесу производње електричне енергије и потребе рудника угља као погонске енергије за покретање БТО система).

У складу са Уговором о пословно-техничкој сарадњи за снабдевање купаца у ЕПС преко дистрибутивног система ЕПС-а и купаца ЕПС-а преко дистрибутивног система ЕРС, планирано је да се испоручи 5,6 GWh. ЈП Електрокосмет планирано је да се испоручи 191 GWh.

На слободном унутрашњем тржишту електричне енергије планирана је продаја у износу од 13.305 GWh, од чега је комерцијалним купцима и купцима на резервном снабдевању планирана продаја у износу од 12.775 GWh и за „Електроурежа Србије“ АД, за потребе покривања губитака у преносном систему и сопствену потрошњу, планирана је продаја у износу од 530 GWh.

5.3. План трговине електричном енергијом

Трговање електричном енергијом у ЈП ЕПС се обавља у циљу уравнотежења и оптимизације ЕЕП. Уравнотежење ЕЕП подразумева обезбеђивање недостајућих количина или пласман вишкова електричне енергије матичног предузећа у складу са уговорима о купопродаји електричне енергије.

Оптимизација ЕЕП подразумева коришћење ресурса матичног предузећа (јединственог ЕЕП) за куповину јефтинијих профила (дијаграма), њихово уклапање у јединствени ЕЕП матичног предузећа и продају скупљих профила (дијаграма), чиме се за исте количине купљене и продате електричне енергије остварује профит.

У 2021-2023. години, поред директне трговине ЈП ЕПС, планирана је и трговина електричном енергијом посредством зависног Привредног друштва за трговину електричном енергијом „ЕПС Трговање“ са седиштем у Словенији.

5.4. План производње и пласмана угља

План производње угља за 2021-2023. годину утврђен је полазећи од:

- расположивих количина откривеног угља и угља на депонијама термоелектрана на крају 2020. године и количина угља које ће бити откривене у току 2021. године, под претпоставком да се оствари биланс откривке
- потребних количина угља за сагоревање у термоелектранама за производњу електричне енергије уз обезбеђење оптималних резерви угља на депонијама на крају 2021. године
- сагледавања могућности производње и пласмана угља за индустрију и широку потрошњу.

План производње угља

	Јединица мере	Остварење 2020	План 2021	План 2022	План 2023	Индекси		
						4/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Производња угља	000 т	39.088	38.450	39.350	38.010	98	102	97

Производња угља за 2021. годину је планирана у износу од 38,45 милиона тона, што је за 2% мање од остварене производње у 2020. години. Произведени угаљ ће се пласирати на интерно и екстерно тржиште.

Детаљније у прилогу 3

5.5. План производње топлотне енергије и технолошке паре

На основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање ових капацитета за производњу електричне енергије, планирана је производња топлотне енергије и технолошке паре.

План производње топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2020	План			Индекси		
			2021	2022	2023	4/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Топлотна енергија	GWh	1.155	1.326	1.339	1.359	115	101	101
Технолошка пара	000 т	288	317	317	362	110	100	114

План за 2021-2023. годину је сачињен на основу пријава потреба потрошача за овим видовима енергије. Планом за 2021. годину је предвиђена већа производња топлотне енергије за 15% у односу на остварену производњу у 2020. години. План производње технолошке паре за 2021. годину већи је за 10% у односу на остварену производњу у 2020. години.

Пласман топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2020.		План 2021.		План 2022.		План 2023.		Индекси					
		Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	Екстерно у ЕПС-у	5/3	6/4	7/5	8/6	9/7	10/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Топлотна енергија	GWh	1.095	60	1.262	64	1.274	64	1.294	65	115	106	101	100	102	100
Технолошка пара	000 т	76	212	70	247	70	247	116	247	93	116	100	100	165	100

6. План реализације техничких програма

6.1. План одржавања

План одржавања у пословној области Производње енергије за период 2021-2023. године

Планом одржавања у пословној области Производње енергије за период 2021-2023. године предвиђено је да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских капацитета, а да се даљим побољшањем превентивног одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења за производњу енергије одрже у задовољавајућем техничком стању, а тиме обезбеди поуздано снабдевање и енергетска безбедност уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину.

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2021. години

На основу ЕЕП, техничког стања постројења и сагледаних радова у 2021. години, планирана су средства за одржавање постројења за производњу енергије које обухватају текуће и ремонтно одржавање производних капацитета.

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи планиране активности превентивног и интервентног одржавања.
- Ремонтне активности: стандардни и продужени ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2021. години су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А2, А3, А4, А5, А6 и Б2
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1

- ТЕ Костолац Б1 и Б2
- ТЕ-ТО Нови Сад А2

Напомена: Ремонт блокова А1 и А2 у ТЕ Колубара није планиран у 2021. години, као ни блока А4 (блок је ван погона од 2009. године). Ремонт блокова у ТЕ-ТО Зрењанин и ТЕ-ТО Сремска Митровица такође није планиран због неангажовања у производњи електричне енергије последњих неколико година. Планирано је појачано текуће одржавање блокова ТЕ Колубара А1 и А2 због ангажовања током грејне сезоне.

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2 (КСР на 8.000 h и по истеку гарантног периода), А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 2 од А1 до А8.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А1 и А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина – на пумпним агрегатима П1 и П2

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

Дринске ХЕ:

- ХЕ Б.Башта – А1, А2 и А3
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1 и П2/Т2
- ХЕ Зворник: А1, А2, А3 и А4

Лимске ХЕ:

- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Увац – А1

ХЕ Електроморава:

- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А1 - 90 дана; уградња репарираних турбине СП (ротор и кућиште)
- ТЕНТ Б1 - 210 дана; ревитализација испаривача котла, примарне мере редукције NOx, капитални ремонт остале опреме
- ТЕ Костолац А1 - 35 дана; делимична замена цевног снопа кондензатора турбине
- ТЕ Костолац А2 - 50 дана; замена лопатица задњег реда ротора ниског притиска турбине
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 – 60 дана; замена турбинског регулатора

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Пирот – агрегат А1 и А2 – радови у доводном тунелу, контролно сервисни радови на агрегату

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

- ХЕ Б.Башта – А4.

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2022. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни и продужени ремонти

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2022. години су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А6, Б1 и Б2
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А1, А2, Б1 и Б2
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 и А2

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Ђердап 1 – А1 (ремонт након 5 година експлоатације након ревитализације), А2, А3, А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 2 од А1 до А4 и од А7 до А10.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А1 и А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина – на пумпним агрегатима П1 и П2
- ХЕ Пирот - А1 и А2

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

- ХЕ Б.Башта – А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П2/Т2
- ХЕ Зворник: А2, А3 и А4
- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Увац – А1
- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А5 (100 дана); капитални ремонт блока

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Ђердап 2 – агрегат А5 и А6; капитални ремонт

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

- ХЕ Зворник: А1 (ремонт након 6 година експлоатације после ревитализације)

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2023. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни и продужени ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2023. години су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А1, А3, А4, А5, А6 и Б1
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А1, А2
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 и А2

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А3, А4, А5 и А6
- ХЕ Ђердап 2 - од А1 до А6, А9 и А10
- Власинске ХЕ - ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 - А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина - на пумпним постројењима П1 и П2
- ХЕ Пирот - А2

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

Дринске ХЕ:

- ХЕ Б.Башта: А1, А2, А3 и А4
- ХЕ Зворник: А1, А3 и А4

Лимске ХЕ:

- ХЕ Кокин Брод - А1 и А2
- ХЕ Бистрица - А1 и А2
- ХЕ Потпећ - А1, А2 и А3
- ХЕ Увац - А1

ХЕ Електроморава:

- ХЕ Овчар Бања - А1 и А2
- ХЕ Међувршје - А1, А2 и А3

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима:

- ТЕНТ А2 (300 дана/2023. године и 90 дана/2024. године); ревитализација комплетног блока са циљем продужења животног века постројења
- ТЕНТ Б2 (219 дана): ревитализација блока (замена испаривача до коте 72,5 m, примарне мере редукције азотних оксида, капитални ремонт остале опреме)
- ТЕ Костолац Б1 (100 дана); капитални ремонт турбинског постројења
- ТЕ Костолац Б2 (44 дана); реконструкције роста и система одшљакивања котла

Огранак ХЕ Ђердап:

- ХЕ Пирот – агрегат А1 – преклињавање статора, учвршћење глава намотаја

Огранак Дринско-Лимске ХЕ:

- ХЕ Зворник - А2– детаљан ремонт након 6 година експлоатације после ревитализације.

План одржавања рударских капацитета

За 2021. годину је предвиђено да се настављањем ревитализација, реконструкција и модернизација, стање рударских капацитета даље побољшава, те да се и даљом доследном применом превентивног одржавања, а нарочито добром техничком дијагностиком која је услов спровођења одржавања по стању, постројења одрже у задовољавајућем техничком стању и да се тиме обезбеди поузданија експлатација, уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину. Тренд реконструкција и модернизација опреме наставиће се и у 2022. и 2023. години.

У току је набавка нових транспортера са гуменом траком Б=1600 за Површинске копове Поље Е, Поље Г и ПК Радљево у РБ Колубари у укупној вредности приближно 6.000.000.000 динара. Ради се о набавци шест погонских станица са комплетном припадајућом трасом у укупној дужини од 17 км.

У 2019. години је отворен нови површински коп Радљево где је започето са откопавањем откритке а у 2023. години је план да се започне и са производњом угља са овог копа.

Такође у плану је и транспорт преостале опреме коришћеног багера и одлагача капацитета 3150 m³/h који је намењен за потребе ПК Радљево.

У току је припрема за набавку нових БТО система капацитета 6600 m³/h за потребе отварања ПК Радљево. Тренд набавке стратешких оригиналних резервних делова и опреме од произвођача опреме (КРУПП, ТАКРАФ и остали) који је започет у 2019. години биће настављен и у 2021, 2022 и 2023. години.

При утврђивању обима и динамике радова полази се од сагледавања укупног стања постројења, анализе и процене степена реализације прошлогодишњег програма ремонта и санација, као и текућег одржавања, могућности обезбеђења финансијских средстава и потребног времена за припрему и реализацију планираних послова као и неопходности да се производњом из властитих ресурса у што већој мери задовоље билансне потребе за електричном енергијом. Такође је уважено опредељење да се плански застоји рударске опреме ради ремонта сведу на што мању меру, водећи рачуна о неопходним техничким захтевима, да би се избегли поремећаји у функционисању ЕЕС и снабдевању електрана угљем.

И поред значајних активности на превентивном одржавању и спровођењу програма дијагностичких испитивања стања постројења, због старости појединих постројења и преосталог радног века, неопходно је планирати набавку стратешких резервних делова и кључних елемената постројења како би се у случају кvara избегли дужи неплански застоји. Веома је важно да се достигнути ниво расположивости опреме и постројења, задржи и у наредном периоду, а што се постиже редовним циклусима планског одржавања.

Динамика ремонтних радова планирана је на основу:

- Оцене поузданости и стања појединих постројења и обима обављених радова у претходном периоду,
- Потребе за производњом угља ради уравнотежења ЕЕБ у појединим периодима текуће године,
- Усклађивања потребног времена за припрему ремонта појединих машина односно постројења са расположивим терминима за реализацију.

Детаљније у прилогу 4

Одржавање информационо - комуникационе опреме

Одржавање информационо-комуникационе опреме ЈП ЕПС и Огранака је исказано у оквиру посебног Програма одржавања информационих, телекомуникационих и пратећих технолошких система. По свом обиму, обухватило је ЈП ЕПС и огранке за производњу електричне енергије, угља, ЕПС Снабдевање.

Значај одржавање у области информационо-комуникационих технологија (ИКТ) је значајан, а потенцијално нефункционисања управљачких, информационих и телекомуникационих система угрожава цео производни систем ЕПС-а и наплату електричне енергије.

У сагласности са већ постојећим дефиницијама, подељено је на текуће и инвестиционо одржавање пословних и техничких информационих система, телекомуникационих и осталих технолошких система. Са технолошке стране основне целине за ИКТ одржавање су везане за одржавање ИТ хардвера (серверске и сториџ инфраструктуре), САН и ЛАН мрежне инфраструктуре, уређаја за напајање, климатизацију Дата центара, софтвера, уређаја за напајање у телекомуникационој мрежи, система за синхронизацију, телекомуникационе мреже преноса, ИП МПЛС мреже ЈП ЕПС-а и ИКТ сервиса.

Делови опреме који се одржавају су изразито различити и хетерогени, старости од неколико до десетак година. Због кратког технолошког века ИКТ опреме, њено континуирано одржавање у дужем временском периоду представља посебан проблем, тако да је стандардизација и хомогенизација ИКТ опреме у ЈП ЕПС предмет посебних анализа. Активности одржавања се углавном реализују кроз годишње уговоре за превентивно и корективно одржавање, техничку подршку са или без поправке неисправних модула и различитим модалитетима уговора сервисног нивоа.

Тенденција је да се након истека постојећих уговора о одржавању бивших зависних привредних друштава, склапају уговори у оквиру ЈП ЕПС-а са обједињеним одржавањем исте или сличне опреме, у обиму у коме је то функционално могуће. Активности око склапања обједињених уговора о ИКТ одржавању који третирају организационе целине са опремом истог произвођача, односно истим сервисним услугама која су започета, посебно ће бити интензивирани у току 2021. године.

6.2. План инвестиција

Планом инвестиција за период 2021-2023. године предвиђено је да се инвестиционе активности приоритетно усмере на очување сигурности снабдевања - квалитетно и поуздано снабдевање електричном енергијом тарифних и комерцијалних купаца Електропривреде Србије. При планирању су узети у обзир еколошки захтеви, као и потребе за замену, реконструкцију и модернизацију постојеће опреме и електроенергетских објеката. Приоритет је обезбедити одржавање достигнутог нивоа производње и параметара поузданости електроенергетског система.

Наставља се са активностима на ревитализацији хидроелектрана и термоелектрана, на изради планске документације и потребне пројектне документације у циљу отварања заменских капацитета, с обзиром на то да је производња угља постала лимитирајући фактор производње електричне енергије у термоелектранама; затим са наглашеним активностима на развоју, модернизацији и аутоматизацији дистрибутивне мреже, ради смањења техничких и нетехничких губитака.

Процес започињања преговора са ЕУ, за ЈП ЕПС, у односу на раније годишње планове, представља додатну активност, за чији је иницијални период спровођења потребно одредити средства.

Инвестиционе активности у периоду 2021-2023. године приоритетно су усмерене на спровођење већ започетих инвестиционих пројеката, очување сигурности снабдевања електричном енергијом и одржавање поузданости рада електроенергетског система. Процењујући укупно стање и ограничења, очекиване краткорочне и дугорочне ефекте појединих улагања, као и могуће последице настављања застоја у инвестирању, сагледан је обим приоритетних активности за које су обезбеђена средства, или се процењује да би, у оквиру учињених претпоставки, током периода 2021-2023. године могла бити обезбеђена средства из сопствених и екстерних извора. Приоритетним улагањима се сматрају следећа:

- реализација започетих активности у 2020. години, чији је наставак реализације предвиђен и у периоду 2021-2023. године, и то првенствено проистеклих из већ уговорених зајмова,
- наставак експропријације на подручју РБ Колубара и ТЕ - КО Костолац, како би се обезбедили предуслови за даљи развој површинских копова,
- ревитализација постојећих рударских капацитета и набавка недостајуће рударске опреме за површинске копове у РБ Колубара,
- рударско грађевински радови на санацији клизишта и инфраструктурни радови,
- Пуштање система за контролу и управљање квалитетом угља у западном делу колубарског басена, као и започињање активности за источни део колубарског басена и косточачког басена,
- стварање услова за подизање производње угља са 2 милиона тона на 5 милиона тона годишње, на ПК Поље Ц,
- наставак активности на измештању инфраструктурних објеката у функцији рада ПК Поље Ц и ПК Поље Г, као и отварања ПК Поље Е,
- стварање услова за отварање ПК Поље Е и наставак активности на развоју новоотвореног ПК Радљево,
- ревитализација рударске опреме и набавка недостајуће опреме за ПК Дрмно,
- набавка опреме за повећање производње угља са 9 милиона тона на количину угља за задовољавање потреба новоизграђеног блока (до 12 милиона тона годишње) за ПК Дрмно, VI БТО систем пуштен је у рад крајем 2019. године,
- изградња објеката и набавка опреме система за одводњавање за заштиту ПК Дрмно од површинских и подземних вода,
- предприпремне активности на ревитализацији ТЕ Костолац А1 и А2,
- припремне активности за капитални ремонт блока Б1 у ТЕ КО Б,
- завршетак извођења радова за пројекат изградње индустријског колосека у ТЕ Костолац Б,
- наставак реализације пројекта Друга фаза пакета пројекта Костолац Б, који се односи на изградњу новог блока ТЕКО Б3 од 350 MW и набавке опреме за повећање производње угља са 9 милиона тона на количину угља за задовољавање потреба новоизграђеног блока (до 12 милиона тона годишње),
- наставак активности на реализацији пројекта Реконструкција система за отпељивање на ТЕНТ А,
- наставак активности на пројекту Одсумпоравање димних гасова на ТЕНТ А3-А6,
- припремне активности на ревитализацији ТЕНТ А1 и А2,
- активности везане за топлификацију Београда са блокова ТЕНТ А3-А6,
- припремне активности за капитални ремонт блока А5,
- активности на другој фази ревитализације ТЕНТ Б1,
- припремне активности на другој фази ревитализације ТЕНТ Б2
- у циљу усклађивања рада постројења ТЕНТ Б и ТЕ Костолац А са Националним планом за смањење емисија (NERP), планирано је коришћење механизма „on-going investments“. С тим у вези, ЈП ЕПС

планира да пројекте одсумпоравања у ТЕНТ Б и ТЕ Костолац А финансира из сопствених и кредитних средстава, обезбеђених у оквиру Плана инвестиција за период 2021-2023. година,

- завршетак ревитализације ХЕ Ђердап 1 и замена опреме на приобаљу са одржавањем система заштите,
- ревитализација ХЕ Ђердап 2 са повећањем садашње инсталисане снаге од 270 MW на 320 MW у периоду од 2022-2032. године,
- наставак активности на ревитализацији Власинских ХЕ,
- активности на ревитализацији РХЕ Бајина Башта (финансирање је предвиђено из сопствених средстава),
- припремне активности за ревитализацију ХЕ Потпећ
- ревитализације ХЕ Бистрица (финансирање је предвиђено из сопствених средстава, а у зависности од ситуације на финансијском тржишту размотриће се и могућност екстерног финансирања),
- покретање нових и наставак пројеката са обезбеђеним финансирањем из области ОИЕ,
- завршетак пројекта реконструкције МХЕ у власништву ЈП ЕПС као и изградње две нове МХЕ на водопривредним бранама (финансирање из кредита),
- даљи развој информационих система, интеграција постојећих решења у циљу унапређења пословања Електропривреде Србије у целости,

Укупна планирана средства за инвестиције за 2021.годину у ЈП ЕПС су 88,8 милијарди динара, од чега је 36,5 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2022.годину у ЈП ЕПС су 86,9 милијарди динара, од чега је 44,9 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2023.годину у ЈП ЕПС су 81,7 милијарди динара, од чега је 34 милијарде динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана потребна средства за инвестиције за период 2021-2023. године у ЈП ЕПС су 257,4 милијарди динара, од чега је 115,4 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Детаљније у прилогу 5

6.3. План основних средстава

Планом набавки основних средстава сагледане су потребе за набавком основних средстава (алати, мерни уређаји, транспортна средства, информатичка и телекомуникациона опрема, опрема за погон и сл.) који нису садржани у програмима инвестиција, а у функцији су реализације ЕЕБ. Планирана средства износе: за 2021. годину 4,4 млрд. динара, за 2022. годину 5,9 млрд. динара и за 2023. годину 5,9 млрд. динара.

Детаљније у прилогу 6 и 19

6.4. План унапређења и заштите животне средине

У периоду 2021-2023. године посебна пажња ће бити посвећена питањима заштите животне средине и испуњењу законских захтева. Дефинисане су обавезе организационих делова ЕПС, везане за планирање и спровођење мера заштите којима се спречава или минимизира утицај активности предузећа на животну средину. Послови који се предвиђају планом, у одговарајућој неопходној мери прате и захтеве законодавства ЕУ из области заштите животне средине. Значајне обавезе намеће и неопходност сарадње са међународним институцијама, пре свега финансијским, које захтевају испуњење захтева прописа Европске уније и Комисија Уједињених нација. Утицај започињања процеса преговора са ЕУ на ЈП ЕПС, представљају додатне активности у односу на раније годишње планове, за чији је иницијални период спровођења потребно одредити средства.

Детаљније у прилогу 14

7. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ послује као јединствен уређен систем, усклађен са међународним стандардима. Континуираним унапређењем начина пословања и рада уз употребу адекватних алата система менаџмента остварује се Политика ИМС која је у директној функцији реализације пословне Политике и Циљева ЈП ЕПС.

Пословање ЈП ЕПС утемељено је на инфраструктури квалитета, односно имплементацији међународних стандарда и примени захтева законске и техничке регулативе, и обезбеђује правовремено прилагођавање предузећа тржишту и захтевима међународних институција, надлежних државних органа и окружења, те тако успоставља смернице за профитабилну и добру пословну праксу у ЈП ЕПС.

Кључни циљеви Програма унапређења ИМС су: континуално преиспитивање и унапређење кључних процеса, идентификација и документовање модификованих и нових процеса, њихових активности и одговорности, дефинисање параметара процеса, издвајање кључних параметара, њихово континуално мерење и израда анализе утицаја као и идентификовање и оцена аспеката и ризика. Такође, циљ је и оптимално уређивање процеса и активности који се одвијају између најширих организационих целина који чине ЈП ЕПС, ради постизања очекиваних/планираних пословних резултата. Фокус активности у предстојећем периоду су и следећи процеси: заштита животне средине, заштита здравља и безбедност на раду, безбедност информација као и континуитет пословања обзиром на контекст и околности у којима ЈП ЕПС послује.

Главни циљ унапређења интегрисаних система менаџмента у ЈП ЕПС јесте стицање заједничког тј. групног сертификата ИМС, корпоративни сертификат Управе ЈП ЕПС и подсертификати огранака ЈП ЕПС који су међусобно повезани у складу са захтевима стандарда.

На тај начин стварамо предуслове да благовремено препознамо прилике и могућности, избегнемо ризике и тако управљамо процесима у препознатом контексту организације са крајњим циљем остварења очекиваних резултата које су дефинисале заинтересоване стране. Добро дефинисане процедуре и њихова пуна примена ће спречити појављивање грешака у процесима, допринеће већој ефикасности, уштедама, оптимизацији перформанси процеса, већу уређеност пословно-техничког система, благовремено препознавање прилика и могућности, избегавање и минимизирање ризика.

Детаљније у прилогу 7

8. Програм унапређења односа са јавношћу

Електропривреда Србије у условима либерализованог тржишта електричне енергије унапређује комуникацију са јавношћу како би, не само најшира јавност, већ и остале јавности биле упознате са пословањем, пројектима, инвестицијама и променама кроз које пролази највећи и најважнији енергетски систем у Србији као стабилан ослонац за грађане и привреду Србије.

Најважније теме за унапређење односа с јавношћу у програму активности Односа с јавношћу Електропривреде Србије су модернизација и изградња производних капацитета ЈП ЕПС, улагања у коришћење обновљивих извора, енергетска ефикасност, инвестиције у заштиту животне средине и позитивни резултати пословања ЈП ЕПС.

За успешну реализацију свих утврђених циљева који треба да омогуће Електропривреди Србије да постане регионални лидер и значајан учесник на регионалном и европском електроенергетском тржишту, неопходна је подршка јавности, пре свега медија, који значајно утичу на креирање ставова свих јавности према процесима кроз које пролази ЕПС.

Најважнији представници јавности су Влада Србије и надлежни државни органи, Енергетска заједница југоисточне Европе, енергетске институције у ЕУ, политичке странке, локалне самоуправе, медији,

финансијске институције, стручна јавност и цивилни сектор, пословни партнери, синдикат и запослени. Посебан значај у комуникацији са екстерним јавностима ЕПС придаје најширој јавности, грађанима Србије, који су такође и купци електричне енергије. Програм унапређења односа са јавношћу обухватиће унапређење односа са купцима кроз активности у сарадњи са Сектором за маркетинг. Одвојени сегмент комуникације посвећен је запосленима. Кроз интерне канале комуникације запослени морају у сваком тренутку бити информисани о најважнијим пројектима, дешавањима и вестима од интереса за рад како би сами запослени били преносиоци позитивних вести о компанији.

Стратегија комуникације Електропривреде Србије са јавношћу утврђује којим каналима и алатима комуникације ће се комуницирати. Циљ Стратегије комуникације је да унапреди односе са кључним јавностима, изгради и очува имиџ, управља репутацијом, унапреди односе са купцима и пословном јавношћу и креира интерно јавно мњење које је неопходно за успешну реализацију процеса унапређења пословања компаније.

У реализацији стратегије комуникације биће примењивани сви канали комуникације: медији (штампа, ТВ, радио), интернет, посебни догађаји, као и сви алати комуникација - интервјуи, изјаве, брифинзи, саопштења за јавност, информације за медије (писани материјал), конференције за новинаре, едукативне посете новинара компанији (Company tour), друштвени догађаји (сајамски наступи, округли столови, панели, трибине, конференције...), лични однос, промоција донација и друштвено одговорног пословања, интернет сајт компаније, интерни портал, компанијски лист, компанијске публикације и састанци.

Детаљније у прилогу 8

9. Програм маркетиншких активности

Основни маркетиншки циљ ЈП ЕПС је да унапреди комуникацију са тржиштем и да ради на развоју позитивног имиџа компаније. Све активности треба да буду усмерене ка унапређењу односа са купцима и тржиштем.

ЈП ЕПС континуирано ради на развоју брэнда „Електропривреда Србије“ и у том циљу у наредном периоду биће спроведено низ активности: јасним и креативним визуелним решењима тржишту ће бити предочене најважније вредности којима смо у свом пословању вођени; координисаним и централизованим едукативним и продајним кампањама које су усмерене ка различитим категоријама потрошача, приближаваћемо се к и препознавати његове потребе; присуством на сајмовима и стручним скуповима представљаћемо своје програме и акције различитим јавностима; израдом аудио и штампаног садржаја промовисаћемо компанију и њене вредности.

Осим купаца електричне енергије, ЈП ЕПС успоставља значајне односе и са купцима угља.

ЈП ЕПС ће промовисати теме из области енергетске ефикасности која је препозната као најјефтинији и најбржи начин постизања циљева одрживог развоја. У том циљу, спроводиће бројне активности и акције ради подизања свести циљане јавности о значају енергетске ефикасности. Промовисање мера, припрема различитог материјала и пласирање путем различитих канала комуникације.

У циљу подршке пословним активностима ЈП ЕПС и у циљу испуњења услуга за све огранке у оквиру ЈП ЕПС, средства предвиђена за период од 2021. до 2023. године односе се на следеће:

- Унапређење односа са купцима и реализација Програма лојалности за купце;
- Закуп штампаних и електронских медија са локалном и националном покривеношћу (узимајући у обзир потребе огранака и ЈП ЕПС);
- Продукција видео и аудио садржаја (ТВ и радијске рекламе, корпоративни филмови и сл.);
- Унапређење дигиталне комуникације са купцима (унапређење и развој интернет странице и апликација);

- Дизајн и продукција штампаних промотивних материјала и материјала неопходних за уређење екстеријера и ентеријера;
- Продукција промотивних материјала и пословне галантерије;
- Организовање наступа на сајмовима и стручним скуповима (које подразумева активности од закупа простора до организовања људства и припреме свих материјала).

Средства предвиђена за ове намене у периоду од 2021. до 2023. године износе по 150.800.000 РСД по годинама и као таква су предвиђена за реализацију наведених активности ЈП ЕПС и свих огранака.

Р.бр.	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	RSD		
		2021.	2022.	2023.
1	Продукција штампаних садржаја и материјала	64.000.000	64.000.000	64.000.000
2	Рекламе (закуп медија, промо артикли, дигиталне комуникације)	51.000.000	51.000.000	51.000.000
3	Сајамски и конференцијски наступи	5.500.000	5.500.000	5.500.000
4	Остале маркетиншке активности	30.300.000	30.300.000	30.300.000
Укупно		150.800.000	150.800.000	150.800.000

Под осталим маркетиншким активностима у износу од 30,3 мил. динара, предвиђено је следеће:

- Продукција видео садржаја (8,0 мил.дин.)

Како постоји интенција да компанија у 2021. години изађе на друштвене мреже(првенствено на youtube, twitter, linkedin), предвиђено је снимање кратких видео клипова који би указивали на значај рационалне потрошње електричне енергије, едукације о зеленој енергији као и заштити животне средине. Нови корпоративни филм, који би приказао компанију на начин који одговара променама и изазовима са којима се сусреће. Такође све активности Огранака, снимање значајних текућих догађаја, као и обележавања значајних датума, били би адекватно испраћени.

- Организација догађаја за купце (12,0 мил.дин.)

Електропривреди Србије, купци су на првом месту. Уз све већу конкуренцију на комерцијалном снабдевању, предвиђено је унапређење односа са купцима у тој категорији, кроз организацију догађаја за купце, са територије читаве Србије. Организоваће се више скупова, по различитим градовима у Србији, са најзначајнијим комерцијалним купцима, где би у непосредној комуникацији са њима, саслушали њихове потребе, примедбе, похвале, а све у циљу континуираног побољшања односа. Презентоваћемо ЗЕЛЕПС-зелену енергију, причаћемо о њеном значају на изградњи чистије животне средине, као и значају еколошког пословања. Представимо наше резултате, пројекте и планове. Такође, значајни су нам и нови потенцијални купци, тако да и са њима треба успостављати однос. Све ово је у циљу, очувања постојећих, и придобијања нових купаца, на отвореном либерализованом тржишту електричне енергије.

- Ангажовање маркетинг агенције (10,3 мил.дин.)

Купци на гарантованом снабдевању су нам подједнако важни. Развијање и имплементација програма лојалности, само је један од корака, у одржавању и унапређењу односа са купцима. Додатно развијање кол центра, ће нам помоћи да у сваком тренутку будемо близу купца, чујемо његове захтеве, и брзо их решавамо. Са тим у вези, планирано је отварање нових канала комуникације са купцима, кроз portale као и путем апликација.

Наведене активности ће омогућити ЈП ЕПС да задржи лидерску позицију на тржишту, унапреди комуникацију са купцима и развија позитивну слику у јавности.

10. Управљање људским ресурсима

Управљање људским ресурсима у 2021-2023. години има за циљ да доприноси модернизацији и трансформацији ЈП ЕПС у систем који се спрема за пословање у условима потпуне либерализације тржишта електричне енергије путем активности које ће бити усмерене на: одређивање оптималне организације, броја и структуре запослених, развој савременог начина руковођења у складу са захтевима савременог пословања и конкуренцијом, дефинисање мерила за показатеље успешности и остваривање утврђених циљева, увођење адекватног система награђивања запослених, развој знања и вештина запослених, подизање мотивације запослених, стандардизацију пословних процеса, увођење процедура рада и безбедан рад свих лица која учествују у радним процесима у ЈП ЕПС.

У складу са изменама Статута ЈП ЕПС у току 2016. године сви пословни процеси који се одвијају у области људских ресурса дефинисани су процедурама на нивоу ЈП ЕПС, што обезбеђује једнообразно поступање у ЈП ЕПС. Увођење SAP HCM информационог система за управљање људским ресурсима и обрачун зарада омогућава унификацију свих пословних процеса на нивоу ЈП ЕПС.

Као приоритетне активности препознате су преиспитивање свих ризика у радним процесима и дефинисање одговарајуће организационе структуре као оквира за целовито и конзистентно управљање безбедношћу и здрављем запослених према јасно дефинисаним процедурама, које ће бити дефинисане на нивоу ЈП ЕПС, за све процесе рада у којима постоје повећани ризици за запослене и кориснике услуга ЈП ЕПС. У наредном периоду треба установити и примењивати јединствене критеријуме при процени ризика, пратити, контролисати и санкционисати све случајеве одступања. Афирмација стручног и аналитичког приступа у овој области обухвата предупређивање свих до сада препознатих ризика, препознавање и елиминацију потенцијалних ризика, анализу разлога боловања, сагледавање свих резултата периодичних лекарских прегледа, спровођење образовања о заштити здравља и безбедности на раду и указивање прве помоћи кад год је она потребна.

ЈП ЕПС ће и у периоду 2021-2023. године наставити са решавањем објективних потешкоћа у ангажовању инвалида рада који више не могу да обављају послове своје струке и нивоа образовања.

Управљање људским ресурсима ће се у наредном периоду фокусирати на препознавање и афирмацију организационих и управљачких приоритета у процесу модернизације ЈП ЕПС.

У циљу привлачења младих висококвалификованих кадрова, ЈП ЕПС је склопио споразуме о сарадњи са високошколским установама који образују профиле стручњака најпотребније овом предузећу. Ови споразуми, у складу са потребама и могућностима предузећа, омогућавају стручну праксу студената свих година студија у свим деловима ЈП ЕПС као и сарадњу на пројектима. Наведене активности ће се наставити и у наредном периоду, а упоредо са тим и учешће ЈП ЕПС у међународној размени студената омогућавањем стручне праксе страних студената посредством ИАЕСТЕ Србија, што иначе чинимо већ дуги низ година.

Са друге стране, редовне потребе за попуњавањем упражњених радних места задовољаваће се и даље превасходно интерним конкурсима. На тај начин, многе колеге ће добити прилику да промене радно место у складу са својим искуством, квалификацијама и преференцијама.

ЈП ЕПС наставља годинама актуелну сарадњу са средњим стручним школама обезбеђујући њиховим ученицима услове за обављање практичне наставе и наставе у блоку, а активно смо се укључили и у Програм дуалног образовања.

Потребе за стручним оспособљавањем и усавршавањем запослених, поред досадашњих начина који се огледају у упућивању на отворене обуке и стручне скупове у земљи и иностранству, стицању и обнављању лиценци, задовољаваће се и ангажовањем сопствених ресурса и организовањем интерних обука, радионица и презентација.

11. Стручно оспособљавање и усавршавање

Развој запослених у ЈП ЕПС је у функцији остварења циљева предузећа, у складу са његовом мисијом и визијом. Реализује се кроз стручно оспособљавање и усавршавање запослених на основу препознатих потреба за унапређењем њихових знања и вештина, ради оптимизације радних процеса и остваривања добрих пословних резултата.

ЈП ЕПС ће и у наредном периоду улагати у развој својих запослених, превасходно у обуке којима се унапређују знања и вештине и подиже обим и квалитет радног учинка. Планирано је и учешће наших запослених у раду стручних скупова из различитих области, где учествују као аутори стручних радова, али и упознају се са новинама у својој струци и новим прописима. Стицање и обнављање лиценци је предуслов за обављање многих послова у ЈП ЕПС и планира се на годишњем нивоу за сва лица која раде на радним местима на којима се овај услов захтева.

Планирана средства за стручно оспособљавање и усавршавање запослених у ЈП ЕПС за период 2021-2023.

RSD				
ЈП ЕПС	Обуке	Стручни испити и лиценце	Стручни скупови	Укупно
2021. година	54.760.020	14.088.860	30.133.384	98.982.264
2022. година	54.760.020	14.088.860	30.133.384	98.982.264
2023. година	54.760.020	14.088.860	30.133.384	98.982.264

Приказана расподела између различитих видова стручног усавршавања унутар пројектованог буџета базирана је на потребама евидентираним за 2021. годину. Међусобни однос приказаних категорија у погледу њихове заступљености у пројектованом буџету за 2022. и 2023. годину се може променити услед нових приоритета и с тим у складу, нешто другачије препознатим потребама за стручним усавршавањем запослених.

Поред стручних усавршавања планираних Програмом, у ЈП ЕПС се континуирано спроводе интерне обуке прописане интерним актима за запослене у производњи угља и производњи енергије: обуке за безбедан и здрав рад, основне и периодичне обуке запослених у електранама и на коповима, обуке из противпожарне заштите, прве помоћи и сл. Оне се реализују сопственим ресурсима (инструктори у огранцима) и не производе додатни трошак.

ЈП ЕПС је посвећен континуираном, планском и сврсисходном улагању у иновирање знања и вештина запослених, јер је развој људских ресурса предуслов за повећање радне ефикасности, унапређење пословања предузећа и постизање високих пословних резултата. Истовремено, улагањем у стручно оспособљавање и усавршавање запослених, стварају се услови за квалитетну замену извршилаца на свим нивоима, у условима високог одлива кадрова подстакнутог вишегодишњим програмом отпремнина за превремени одлазак.

Детаљније у прилогу 17

12. Пословни информациони систем

Како је корпоративизација ЈП ЕПС, односно његова реорганизација и консолидација, чврсто повезана са обезбеђењем потребне информатичке и комуникационе инфраструктуре, основни циљеви и задаци у периоду 2021-2023. година су:

- Наставак имплементације SAP ERP система као базичног пословно информационог система у све организационе делове према стратешкој мапи пута
- Пуна имплементација SAP HCM модула за управљање организацијом, кадровима и обукама и обрачун зарада на нивоу ЕПС групе

- Наставак имплементације јединственог информационог система за обрачун и наплату ЕЕ (билинг) за ЕПС снабдевача и оператора дистрибутивног система по моделу логичког раздвајања и са платформом за тржишну комуникацију
- Наставак имплементације МДМ пројекта – успостављање јединствених шифарника пословних партнера, материјала, услуга, постројења и опреме за ЕПС групу
- Наставак имплементације и надоградња јединственог информационог система за управљање пословном документацијом, увођењем модула за електронску размену интерних докумената, модула е-procurement-a, односно дигитализације архиве.
- Пуна примена имплементираних система за праћење седница Надзорног одбора – апликација Еседнице
- Унапређење постојећег окружења за размену електронске поште и увођење нових сервиса у јединствено доменско окружење
- Унапређење и надоградња постојеће SharePoint инфраструктуре уз увођење нових сервиса за кориснике
- Централизиција и консолидација лиценци и услуга подршке за Oracle софтверске производе у комбинацији са консалтинг услугама имплементације нових производа
- Пуна примена имплементираних сервиса и „корпоративног имиџа“ након реализације пројекта унапређења основне ИТ инфраструктуре, и интеграције свих запослених и организационих делова у систему ЕПС у јединствену доменску организацију и корпоративни систем за размену електронске поште, коришћењем најновијих Microsoft серверских и cloud технологија
- Консолидација комплексне и изоловане ИКТ инфраструктуре и изградња поуздане и високо доступне инфраструктуре јединственог Дата центра у систему ЕПС уз коришћење најновијих информатичких технологија и решења за виртуализацију, као кључан корак у оквиру Стратегије унапређења ефикасности и продуктивности ИКТ
- Имплементација корпоративног Identity Management решења и Service desk-a као основе за централизовано управљање корисничким налозима и идентитетима, заштиту информационог система кроз јединствену аутентификацију (single sign-on) свих запослених у систему ЕПС, и квалитетну подршку корисницима у складу са Политиком безбедности информационог система
- Имплементација система корпоративне безбедности и приоритетни модули и сервиси за сегменте ИКТ безбедности система и података.
- Увођење система за подршку аналитици и пословном извештавању која треба да обухвати како финансијске извештаје, тако и различите показатеље успеха који се односе на делатности производње угља, производње енергије, дистрибуције, трговине и снабдевања електричном енергијом.
- Одржавање и надоградња система за повезивање пословних апликација и сервиса, Enterprise Service Bus платформа, базирана на Oracle технологији. За реализацију интеграционих пројеката убудуће ће се користити OSB платформа, која представља централизовано место интеграција свих апликација и извора података.

Детаљније у прилогу 12

13. План финансијског резултата

Финансијски резултати за период 2021-2023.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Расподела добити, односно покриће губитака Јавног предузећа утврђују се у складу са законом. Јавно предузеће је дужно да део остварене добити по завршном рачуну за претходну годину, у висини и року који се утврђује законом, уплати у буџет Републике Србије, или да у складу са Законом о буџету Републике Србије, уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција

Уколико постоје расположива средства, део добити се може расподелити запосленима у Јавном предузећу на име учешћа у добити у складу са законом и Колективним уговором. Одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитака Јавног предузећа доноси Надзорни одбор, уз сагласност Оснивача.

Биланс Успеха

Пословни приходи

Пословни приходи су утврђени на основу планираног пласмана електричне енергије, угља за индустрију и широку потрошњу, топлотне енергије и технолошке паре и других производа и услуга по актуелним ценама.

Детаљније у прилогу 13

Планирани приход од електричне енергије за 2021.г. износи 260.091 мил.дин. и утврђен је на основу електроенергетског портфелја, уважавајући одобрену цену електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање, која се примењује од 01. фебруара 2021. године и у просеку је повећана за 3,4%, уговорених цена за комерцијално и резервно снабдевање, тржишних цена за испоруку електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном и преносном систему, тржишних цена за испоруке електричне енергије лиценцираним купцима и цена из уговора за испоруке електричне енергије ЕП РС, на основу одлуке о ценама системских услуга у Електроенергетском систему и на основу пројекције кретања цена на балансном тржишту. У оквиру прихода од електричне енергије је и приход од накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије. Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена висина ове накнаде у износу од 0,437 дин/kWh. Законом о енергетици и Уредбом о енергетски угроженом купцу прописано је да се средства за остваривање права енергетски угроженог купца обезбеђују у буџету РС, а такође је прописан начин преноса тих средстава субјекту који обавља јавно снабдевање. Планирани приход од електричне енергије коригован је за ефекте попушта у цени електричне енергије за категорију потрошње „домаћинство“ у висини од 5% рачуна за редовно плаћање електричне енергије. Планирани приход од електричне енергије за 2022.г. износи 281.601 мил.дин, а за 2023. годину 296.297 мил.дин.

Планирани приход од електричне енергије за 2021. годину је у односу на процењени у 2020.г (257.630 мил.дин) виши за 1% као последица корекције цене електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање и висине посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021.г., али и другачије структуре продаје електричне енергије.

Приход од угља за индустрију и широку потрошњу (за 2021.г. 5.353 мил.дин, за 2022.г. 4.400 мил.дин. и за 2023.г. 5.177 мил.дин.) утврђен је на бази планираних испорука из биланса угља и важећих цена угља:

- комадни угаљ ТЕ-КО Костолац 2.464,46 дин/т
- комадни угаљ РБ Колубара 2.877,02 дин/т
- сушени угаљ (комад-коцка) РБ Колубара 7.025,45 дин/т

Уколико директор ЈП ЕПС донесе нови ценовник за продају угља по асортиманима за 2021. годину, он ће се примењивати од дана доношења одлуке. Билансом производње угља детаљно су утврђени сви елементи производње и пласмана угља.

Приход од угља за индустрију и широку потрошњу за 2021. годину је у односу на процењени у 2020.г (3.338 мил.дин) виши за 60%. Нижи приход у 2020.г је последица мање расположивог угља за пласман за индустрију и широку потрошњу.

Детаљније у прилогу 3

Приход од топлотне енергије и технолошке паре (за 2021.г. 1.777 мил.дин. за 2022.г. 1.801 мил.дин. и за 2023.г. 1.825 мил.дин.) утврђен је на бази планираних испорука и цена. Планирани приходи од топлотне

енергије и технолошке паре за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (1.755 мил.дин) виши за 1%, на основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање капацитета за производњу електричне енергије, на основу које је планирана производња топлотне енергије и технолошке паре.

Приход од сервисних услуга ПД ЕПС Дистрибуција у 2020.г је био 17.425 мил.дин и обухватао је услуге одржавања, услуге економско-финансијских и комерцијалних послова, услуге корпоративних послова, бриге о корисницима, услуге односа са јавношћу, ИКТ услуге и услуге подршке при планирању енергетских објеката, мреже и инвестиција, а након статусних промена нема га у 2021.г.

Приход од донација и субвенција (за 2021.г. 473 мил.дин. за 2022.г. 465 мил.дин. и за 2023.г. 457 мил.дин.) планиран је по основу активирања опреме и резервних делова по добијеним донацијама у ранијим годинама. Приход од донација и субвенција за 2021. годину је у односу на процењени у 2020.г (467 мил.дин) виши за 1%

Остали пословни приходи (за 2021.г. 4.439 мил.дин. за 2022.г. 2.607 мил.дин. и за 2023.г. 2.618 мил.дин.) укључују продају осталих производа и услуга, приходе од закупнина, приходе од продаје пепела и друго. Планирани остали пословни приходи за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (2.457 мил.дин) виши за 81%. На овој позицији у 2021.г. су планирани и приходи од префактурисања услуга ЕДС у прва 3 месеца, који су се у 2020.г. налазили на позицији Приход од сервисних услуга.

Пословни расходи

Планирани расходи су утврђени полазећи од производних планова, посебних програма, обавеза које проистичу из важећих законских прописа и уговорених обавеза, уважавајући принцип рационалног пословања. Трошкови су планирани у складу са Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2021. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2021-2023. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, које је Влада усвојила Уредбом 05 Број: 110-8035/2020 од 15. октобра 2020.г. Трошкови, који су дефинисани Смерницама, планирани су највише до нивоа плана за 2020. годину.

Набавка електричне енергије (за 2021.г. 22.279 мил.дин., за 2022.г. 23.401 мил.дин. и за 2023.г. 27.912 мил.дин.) обухвата набавку електричне енергије од лиценцираних купаца, Електропривреде Републике Српске, повлашћених произвођача електричне енергије ван ЕПС-а и од ПД ЕПС Трговање. Цене по којима ЈП ЕПС Огранак ЕПС Снабдевање откупљује електричну енергију од осталих неповлашћених произвођача, тзв. независних произвођача, утврђују се на нивоу интерне цене електричне енергије по којој Управа ЈП ЕПС фактурише електричну енергију за потребе снабдевања крајњих купаца Огранку ЕПС Снабдевање.

Набавка електричне енергије за 2021. годину је у односу на процењену у 2020.г (20.084 мил.дин) виша за 11%, због веће планиране набавке електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације, као и набавке од повлашћених произвођача и више цене по којој је планирана набавка од повлашћених произвођача електричне енергије у односу на 2020.г.

У 2020.г. за време трајања ванредног стања реализован је откуп електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача чији су уговори суспендовани Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 312-2625/2020 од 18. марта 2020. године као и од независних произвођача, по цени коју Агенција за енергетику признаје као откупну цену електричне енергије за гарантовано снабдевање на основу Одлуке о давању сагласности на одлуку о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број 627/2019-D-02/1 од 31. октобра 2019. године у износу од 3,302 RSD/kWh, која је неупоредиво нижа од feed-in тарифа по којима се врши откуп електричне енергије од повлашћених произвођача, што је утицало на ниже трошкове набавке електричне енергије у 2020.г.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије: Међусобни економски односи између ЈП ЕПС-а и ЕМС-а су планирани у складу са енергетским величинама исказаним у Електроенергетском билансу уважавајући одобрену цену приступа систему за пренос електричне енергије, која се примењује од 01. фебруара 2021. године и у просеку је повећана за 10%, као и на основу пројекције кретања цена на балансно тржишту за балансну енергију и балансно одступање.

ЕМС АД, ЈП ЕПС-у као учеснику на тржишту пружа услуге коришћења гаранција порекла енергије у складу са Правилима за издавање гаранција порекла а на основу Уговора о регистрацији закљученог између ЕМС АД и ЈП ЕПС. Гаранција порекла је електронски сертификат који на основу Уговора о регистру ЕМС АД издаје учесницима на тржишту и представља гаранцију природе и порекла енергије у сврху пружања доказа крајњем купцу да је одређени удео или количина енергије у зависности од случаја : 1) произведена из извора енергија на који се гаранција односи, 2) произведена коришћењем одговарајућег типа технологије, 3) електрана која је произвела има друге атрибуте на које се гаранција односи. За ову услугу су предвиђена средства у програму пословања на годишњем нивоу у износу од 350 хиљада динара.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (4.791 мил.дин) виши за 19%, као последица повећања цене у 2021.г. и кретања цена на балансом тржишту за балансну енергију и балансно одступање током 2020.г.

Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система: утврђени су на основу планираног обима испоручене електричне енергије из Електроенергетског портфеља уважавајући одобрену цену приступа систему за дистрибуцију електричне енергије, која се примењује од 01. фебруара 2021. године и у просеку је повећана за 5,52%. Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (78.020 мил.дин) виши за 4%, као последица повећања цене у 2021.г.

Материјал и гориво: Трошкови материјала и горива (за 2021.г. 12.135 мил.дин. за 2022.г. 12.134 мил.дин. и за 2023.г. 12.024 мил.дин.) утврђени су за производњу електричне енергије, угља, топлотне енергије и технолошке паре, остале производе и услуге, полазећи од специфичног утrophка, ЕЕП, Биланса производње угља и осталих производних планова. Трошкови течног горива и гаса су утврђени у складу са планираним обимом производње електричне енергије из термоелектрана, ТЕ-ТО и производње топлотне енергије и технолошке паре, планираног специфичног утrophка горива и процењених цена горива.

Трошкови материјала и горива за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (12.198 мил.дин) нижи за 1%, и то: трошкови материјала су нижи за 24% (у 2020 – 3.735 мил.дин) и трошкови течног горива и гаса су нижи за 1% (у 2020 – 6.349 мил.дин) због спроведене реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција”.

Трошкови угља: Екстерна набавка угља је планирана за потребе производње електричне енергије у ТЕ Морава и ТЕ Никола Тесла А у 2021.г. од 300 хил. тона из јамских рудника, а на бази пројектованих цена угља и трошкова превоза. У оквиру трошкова угља су планирани и зависни трошкови превоза угља из јамских рудника и из КОП Костолац за потребе огранка ТЕНТ.

Трошкови угља за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (2.115 мил.дин) виши за 44%, као последица веће потребне количине екстерног угља у 2021.г.

У званичном обрасцу Биланс успеха на позицији – група рачуна 513 VI Трошкови горива и енергије обухваћени су горе наведени трошкови: Набавка електричне енергије, Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије, Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система, Трошкови угља, трошкови течног горива и гаса и део трошкова одржавања.

Одржавање: Трошкови одржавања су планирани у износу од 22.854 мил.дин. за 2021.г., 25.122 мил.дин. за 2022.г. и 25.544 мил.дин. за 2023.г. и утврђени су на основу посебног програма који је саставни део Трогодишњег програма пословања за период 2021-2023.г. Трошкови одржавања за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (18.200 мил.дин) виши за 26%, јер је током ванредног стања у 2020.г. било је отежана реализација ремонта постројења, тако да су одређени ремонтни радови одложени за наредне године.

Амортизација: Амортизација је планирана на основу процењене вредности основних средстава уз примену амортизационих стопа изведених из процењеног века трајања средстава и предвиђених ефеката корекција амортизације по основу набавке и отписа средстава. Амортизација за 2021. годину је у односу на процењену у

2020.г (33.527 мил.дин) виша за 3%, јер је у 2021.г. планирано активирање постројења и опреме које су у припреми.

Резервисања: Планом су предвиђена резервисања за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19, као и судске трошкове и др. Резервисања за 2021. годину су у односу на процену за 2020.г (3.087 мил.дин) нижа за 38%, јер је у 2021. години планиран прелазак запослених из ЈП ЕПС у Електродистрибуцију Србије у циљу реорганизације „ЕПС Дистрибуције“ и по том основу су трошкови у 2021.г. нижи у односу на 2020.г.

Трошкови запослених План трошкова запослених за 2021. годину урађен је у складу са Посебним колективним уговором и законским прописима. План зарада је утврђен полазећи од планираног износа зарада за децембар 2020. године, уважавајући одступања у 2021. години у односу на 2020. годину као што су - могући број радних сати по месецима, распоред државних и верских празника и др. Остали трошкови запослених су планирани у складу са Посебним колективним уговором и другим актима који регулишу ову област, као и законским прописима. Исплата зарада ће се вршити у складу Законом о максималној заради у јавном сектору и другим законским прописима.

У складу са Закључком Владе 05 број 023-10578/2020-1 од 17.12.2020. године и Планом за спровођење активности у циљу реорганизације „ЕПС Дистрибуције“ Београд, у 2021. години планиран је и прелазак запослених из ЈП ЕПС у Електродистрибуцију Србије, што је разлог планираног мањег броја запослених и мањих трошкова запослених у 2021. у односу на 2020. годину. Трошкови запослених за 2021. годину (49.625 мил.дин) су у односу на процењене у 2020.г (54.465 мил.дин) нижи за 9%.

Детаљније у прилогу 9

Обавезе према држави: Обавезе према држави (порез на имовину, накнада за коришћење минералних сировина, накнада за заштиту животне средине, накнада за коришћење и заштиту вода и др.) планиране су у складу са важећим законским прописима и планираним условима привређивања и приспелим решењима надлежних органа.

Обавезе према држави за 2021. годину (8.150 мил.дин) су у односу на процењене у 2020.г (9.101 мил.дин) ниже за 9% као последица реорганизације ЕПС Дистрибуције и мање планиране накнаде за загађење животне средине због активирања постројења за одсумпоравање у Костолцу.

Остали пословни расходи: Остали пословни расходи за 2021.г. су планирани у износу од 22.899 мил.дин., а утврђени су на основу сагледаног потребног обима услуга и радова. У оквиру ове позиције планирани су трошкови осигурања на основу претходних уговора и процењене висине премије (1.869 мил.дин), трошкови ПТТ услуга (1.307 мил.дин) који се највећим делом односе на трошкове разношења рачуна, транспортни трошкови (177 мил.дин), закупнине (1.298 мил.дин), комуналне услуге (462 мил.дин), банкарске услуге и платни промет (278 мил.дин), трошкови чланарина (580 мил.дин) и трошкови репрезентације (51 мил.дин).

Опредељујући утицај на ниво ових расхода имају остали материјални расходи и остале услуге (16.876 мил.дин), који обухватају услуге предузећа која су се издвојила из ЕПС-а (кроз трошкове обезбеђења и заштите објеката, трошкове услуга на изради учинака, трошкове одржавања административних и других непроизводних објеката...), ангажовање омладинских и студентских задруга, судске трошкове, трошкове заштите животне средине, безбедности и заштите на раду, стручно образовање, трошкове услуга испитивања, анализа, израду техничке и пројектне документације, елабората и пројеката, интелектуалне услуге правних лица, трошкове по основу ангажовања приватних извршитеља, и друго. Планирано је да се у складу са Колективним уговором, обезбеде средства за финансирање активности Фонда солидарности, као и средства за здравствену заштиту запослених, што је такође трошак у склопу осталих материјалних расхода и осталих услуга.

Остали пословни расходи за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.г (26.346 мил.дин) нижи за 13% као последица реорганизације.

Детаљније у прилогу 16

У 2022. години остали пословни расходи су планирани у висини од 23.896 мил.дин., а у 2023.г. 24.308 мил.дин.

Пословни резултат

Програмом пословања за 2021.г. планиран је позитиван резултат из пословних односа у износу од 11,4 млрд.дин., за 2022.г. у износу од 24,2 млрд.дин. и за 2023.г. у износу од 28,6 млрд.дин.

Приходи и расходи од финансирања

Приходи од финансирања планирани су за 2021.г. у износу од 5,9 млрд.дин. (за 2022.г. 5,9 млрд.дин. и 2023.г. 5,6 млрд.дин.) и углавном се односе на приход од камата и приход од позитивних курсних разлика.

Расходи финансирања планирани су за 2021.г. у износу од 3,2 млрд.дин (за 2022.г. 4,0 млрд.дин. и 2023.г. 4,7 млрд.дин.) и њихово кретање је условљено каматама и негативним курсним разликама које су проистекле из нивоа задужености ЕПС-а и предвиђеног раста девизних курсева.

Приходи од финансирања за 2021. годину су у односу на процењене у 2020.год. који су остварени у висини од 9,7 млрд.дин. нижи за 39% док су расходи финансирања за 2021. годину, виши за 69% у односу на 2020.г. (1,9 млрд. дин) као последица кретања девизних курсева и додатних задужења у 2021.г.

Остали приходи и расходи

Остали приходи: Остали приходи су планирани за 2021.г. у износу од 1,4 млрд.дин (за 2022.г. 0,9 млрд.дин. и 2023.г. 1,0 млрд.дин.), а опредељујући утицај на ниво и кретање ових прихода има планирана наплата потраживања из ранијих периода.

Остали расходи: Остали расходи су планирани за 2021.г. у износу од 13,5 млрд.дин (за 2022.г. 13,3 млрд.дин. и 2023.г. 13,2 млрд.дин.). Највећим делом се односе на исправку вредности потраживања од купаца за електричну енергију (2021.г. 5,3 млрд.дин), трошкове запослених у ЈП са Косова и Метохије (2021.г. 5,9 млрд.дин.) и финансирање дела осталих активности која нису покривена из других извора, стручно усавршавање, спонзорство, донације, хуманитарне потребе, радничко спортске игре и др.

Планирана средства за пословање ЈП са КиМ износе 6.008 мил. дин. у 2021. години, и то:

- 5.908 мил.дин. за трошкове запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија и накнаде запосленима предузећа трећег круга са територије АП Косово и Метохија
- Поред трошкова запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија планирани су и други неопходни издаци за финансирање дела активности ових јавних предузећа у износу од 100 мил.дин.

Накнада зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија је планирана у складу са политиком зарада која је утврђена за јавна предузећа и обрачунате су и планиране према следећем:

- Запосленима који су радно ангажовани и живе ван подручја АП КиМ у складу са Посебним колективним уговором
- Запосленима који су радно ангажовани и живе на подручју АП КиМ зарада је увећана за 50%
- Запосленима који нису радно ангажовани у висини 60% зараде коју би остварили да раде.

Детаљније у прилогу 10

Укупан финансијски резултат

Програмом пословања за 2021. годину је планиран позитиван укупан финансијски резултат од 2,0 млрд. динара, позитиван резултат из пословних односа од 11,4 млрд.дин., позитиван резултат из финансијских односа 2,7 млрд.дин. и негативан резултат из осталих односа од 12,1 млрд.дин.

Програмом пословања за 2021. годину је планиран лошији резултат од процене остварења за 2020. годину. Повећање цена електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 3,4% у просеку, довело је до повећања планираног прихода, али је због истовременог повећања цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије за 5,52%, као и повећања цене приступа систему за пренос електричне енергије за 10%, нето ефекат овог повећања на резултат ЈП ЕПС је неутралан. Планирана производња електрана ЕПС-а за 2021.г. је за 2% мања од остварења у 2020. години, највећим делом као резултат мање планиране производње термоелектрана, услед планираних ремонтних радова, што је утицало на мањи пласман електричне енергије. Услед пандемије, током ванредног стања у 2020. години, била је отежана реализација ремонта постројења, тако да су одређени ремонтни радови одложени за наредне године.

Услед спроведене реорганизације и преласка запослених у ЕДС у 2021. години, није планиран приход од сервисних услуга, али су планирани нижи трошкови запослених, трошкови материјала, резервисања, обавезе према држави и остали пословни расходи.

Планирана набавка електричне енергије за 2021. годину је у односу на остварену у 2020.г већа за 11%, због веће планиране набавке електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације, као и набавке од повлашћених произвођача и веће цене по којој је планирана набавка од повлашћених произвођача електричне енергије у односу на 2020.г. У 2020.г. за време трајања ванредног стања реализован је откуп електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача по неупоредиво нижој цени од feed-in тарифа Закључком Владе РС, што је утицало на ниже трошкове набавке електричне енергије у 2020.г.

Планирани резултат из финансијских односа за 2021. годину је лошији од процене остварења у 2020. години као последица кретања девизних курсева и додатних задужења у 2021.г. У 2020. години су као последица промене курса појединих валута остварени већи приходи од позитивних курсних разлика и позитивних ефеката валутних клаузула према трећим лицима, а мањи су финансијски расходи од камата према трећим лицима, као и негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле.

У 2022.г. планиран је укупан позитиван финансијски резултат од 13,8 млрд.дин. и у 2023.г. од 17,3 млрд.дин.

Финансијски резултати за период 2022.г. и 2023.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Програмом пословања је планирано увећање прихода у 2022. и 2023. години. Повећање прихода резултат је планиране веће производње електричне енергије у 2022. години за 5% у односу на план 2021.г., и за 4% у 2023.г. у односу на 2022.г. По основу веће планиране производње електричне енергије, планиране су и веће испоруке у овим годинама, и по том основу и већи приходи. Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена висина ове накнаде у износу од 0,437 дин/kWh. Планираном накнадом се не обезбеђује покриће трошкова набавке електричне енергије од повлашћених произвођача електричне енергије. Програмом је предвиђено повећање трошкова набавке електричне енергије по основу планираних већих набавке електричне енергије од повлашћених произвођача и то за 5% у 2022.г. и за 25% у 2023. години. Планирана средства за одржавање су већа у 2022. и 2023. години услед планираних реконструкција и модернизација електроенергетских и рударских капацитета, у циљу одржавања задовољавајућег техничког стања, а тиме обезбеђења поузданог снабдевања и енергетске безбедности уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину. Напомињемо да је услед пандемије отежана реализација ремонта, па су одређени ремонтни радови одложени за наредне године. Услед планираног активирања постројења и опреме који су у припреми, планирани су већи трошкови амортизације у 2023.г.

Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЈП ЕПС, плана инвестиција и измирења доспелих обавеза. Динамика наплате прихода и плаћања усаглашена је са очекиваном динамиком прилива финансијских средстава и измирења обавеза.

Планирана наплата текуће фактуре			%
	2021.	2022.	2023.
Електрична енергија	97,1	97,3	97,4
Угаљ за индустрију и широку потрошњу	95	95	95
Топлотна енергија и технолошка пара	93	93	93
Остали пословни приходи	98	98	98

Да би се обезбедило одрживо пословање и избегли проблеми са неликвидношћу неопходно је да ЈП ЕПС у свим планским годинама поднесе захтеве и добије значајна повећања цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, као и да се обезбеди повећање накнаде за подстицај обновљивих извора енергије до нивоа који обезбеђује покриће трошкова набавке електричне енергије из обновљивих извора.

Биланс стања

Биланс стања је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЈП ЕПС, плана новчаних токова и плана инвестиција, а у складу са законским прописима.

План прихода и расхода ЈП ЕПС

RSD мил

RSD мил	ЕЛЕМЕНТИ	Процена 2020	План 2021	План 2022	План 2023
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	283.101	272.137	290.878	306.378
I.1.	Приход од електричне енергије	257.630	260.091	281.601	296.297
I.2.	Приход од уља за инд.и широку потрошњу	3.338	5.353	4.400	5.177
I.3.	Приход од топлотне енергије и техн.паре	1.755	1.777	1.801	1.825
I.4.	Приход од приступа и кориш.дистрибутивног система	29	5	5	5
I.5.	Приход по основу сервисних услуга	17.425	-	-	-
I.6.	Донације и субвенције	467	473	465	457
I.7.	Остали пословни приходи	2.457	4.439	2.607	2.618
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	259.268	260.724	266.700	277.765
II.1.	Трошкови набавке електричне енергије	102.895	109.116	111.368	117.599
	- Набавка електричне енергије	20.084	22.279	23.401	27.912
	- Трошкови приступа и кориш.система за пренос ел.ен.	4.791	5.687	5.959	7.485
	- Трошкови приступа и кориш.дистрибутивног система	78.020	81.150	82.008	82.202
II.2.	Приходи од активирања учинака и робе	575	613	627	649
II.3.	Промена вредности залиха готових производа	(24)	-	-	-
II.4.	Трошкови материјала и горива	12.198	12.135	12.134	12.024
	- Трошкови материјала	3.735	2.838	2.767	2.618
	- Трошкови горива	8.463	9.297	9.367	9.407
	- Трошкови уља	2.115	3.036	2.956	2.934
	- Трошкови течнoг горива и гаса	6.349	6.262	6.412	6.473
II.5.	Одржавање	18.200	22.854	25.122	25.544
II.6.	Амортизација	33.527	34.645	34.980	37.390
II.7.	Трошкови запослених	54.465	49.625	49.657	50.988
II.8.	Резервисања	3.087	1.914	1.956	1.983
II.9.	Обавезе према држави	9.101	8.150	8.215	8.576
	- Порез на имовину	618	574	620	618
	- Накнада за коришћење минералних сировина	2.188	2.075	2.072	2.140
	- Накнаде за воде	2.098	2.076	2.080	2.233
	- Накнаде за загађење животне средине	3.386	2.714	2.728	2.868
	- Таксе	809	705	708	710
	- Остале обавезе према држави	2	6	6	6
II.10.	Остали пословни расходи	26.346	22.899	23.896	24.308
	- Осигурање	1.439	1.869	1.916	1.957
	- ПТТ услуге	1.237	1.307	1.360	1.520
	- Транспортни трошкови	167	177	173	173
	- Закупнине	1.157	1.298	1.527	1.543
	- Комуналне услуге	529	462	470	481
	- Банкарске услуге и платни промет	291	278	286	290
	- Трошкови репрезентације	25	51	51	51
	- Трошкови чланарина	576	580	592	604
	- Остали матер.расходи и остале услуге	20.923	16.876	17.519	17.690
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	9.677	5.941	5.915	5.557
III.1.	Приходи од камата	4.288	4.395	4.535	4.515
III.2.	Приходи од позитивних курсних разлика	5.352	1.520	1.352	1.014
III.3.	Остали приходи од финансирања	37	26	28	28
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	1.911	3.233	3.980	4.660
IV.1.	Камате	1.179	1.496	1.770	1.921
IV.2.	Негативне курсне разлике	507	1.545	2.019	2.550
IV.3.	Остали расходи финансирања	225	192	191	188
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2.225	1.406	938	978
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	14.158	13.511	13.273	13.232
VII	ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-
VIII	ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-
A	УКУПАН ПРИХОД	295.004	279.484	297.730	312.913
B	УКУПНИ РАСХОДИ	275.337	277.468	283.952	295.656
A-B	Укупан финансијски резултат	19.666	2.016	13.778	17.257
I-II	Резултат из пословних односа	23.833	11.413	24.178	28.614
III-IV	Резултат из финансијских односа	7.767	2.708	1.935	897
V-VI	Резултат из осталих односа	(11.933)	(12.105)	(12.335)	(12.254)
VII-VIII	Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	-	-	-	-
	Порески расход периода	(5.925)	-	-	-
	Одложени порески расходи/приходи	2.505	-	-	-
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	16.246	2.016	13.778	17.257

План Новчаних токова ЈП ЕПС

RSD мил.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2021	I-XII 2022	I-XII 2023
I Приливи из пословања (1+2+3)	25.474	26.830	24.388	23.857	20.983	19.071	19.218	25.536	25.589	29.697	21.310	24.088	286.043	316.512	324.037
1. Приливи од продаје робе и услуга	25.217	26.573	24.132	23.600	20.728	18.815	18.962	20.281	20.332	19.441	21.055	23.832	262.966	283.977	299.522
- електрична енергија	23.380	24.872	23.182	22.920	20.065	18.364	18.257	19.484	19.425	18.635	20.198	22.580	251.363	274.740	289.479
- остали пословни приход	1.837	1.701	950	680	663	450	705	796	907	806	856	1.252	11.604	9.237	10.043
2. Приливи од камата и хартија од вредности	257	257	257	258	256	256	256	256	256	256	256	257	3.077	4.535	4.515
3. Кредити од пословних банака	0	0	0	0	0	0	0	5.000	5.000	10.000	0	0	20.000	28.000	20.000
II Плаћања оперативних и других трошкова	22.824	20.766	20.450	19.595	19.138	20.800	19.369	18.450	18.350	21.694	19.846	22.153	243.436	244.464	254.990
- Материјал и гориво	1.625	1.380	909	802	716	697	807	807	868	959	975	1.591	12.135	12.134	12.024
- Набавка електричне енергије	9.466	9.156	9.185	8.350	7.844	7.470	7.311	7.355	7.236	8.393	9.160	9.904	100.832	102.784	107.484
- Одржавање	1.206	1.165	1.395	2.124	2.567	2.808	2.547	1.979	1.807	1.613	1.547	1.639	22.397	24.620	25.033
- Укупни трошкови запослених	5.168	4.847	4.686	4.245	4.117	4.181	4.035	4.142	4.143	4.053	3.974	4.113	51.704	51.013	52.345
- Обавезе према држави	681	688	720	655	626	648	660	684	713	683	700	693	8.150	8.215	8.576
- Порез на добит и уплата оснивачу из добити	203	203	203	203	203	1.703	203	203	203	1.703	203	203	5.437	302	2.067
- Остали пословни расходи	1.989	1.994	1.986	1.886	1.874	1.838	1.914	1.865	1.845	1.929	1.883	1.895	22.899	23.896	24.308
- Трошкови ЕМС-а	494	517	473	422	371	395	454	493	505	512	534	517	5.687	5.959	7.485
- Камате	177	103	160	103	107	194	162	103	187	103	107	183	1.688	1.961	2.110
- Набавка основних средстава	1.156	41	92	84	57	224	607	105	182	1.062	84	724	4.418	5.926	5.916
- Трошкови за ЈП са Косова и Метохије	459	494	466	569	513	505	526	570	521	522	503	503	6.152	5.767	5.767
- Салдо ПДВ	200	179	175	152	142	137	142	144	141	161	176	190	1.938	1.887	1.875
III Салдо текућих прилива и плаћања (I-II)	2.650	6.064	3.939	4.263	1.845	-1.730	-151	7.087	7.238	8.003	1.464	1.935	42.607	72.048	69.047
IV Одливи по интерном односу	595	0	0	0	603	0	0	0	0	0	603	0	1.800	1.082	415
V Отплате по кредитима и зајмовима	2.696	465	1.951	729	607	2.675	2.592	508	2.107	1.001	651	3.292	19.274	30.922	34.681
VI Месечни салдо плаћања текућих, интерних и обавеза по кредитима	-642	5.599	1.988	3.534	635	-4.405	-2.743	6.579	5.131	7.001	210	-1.357	21.534	40.045	33.951
VI Потребна средства за финансирање инвестиција	1.911	1.572	2.435	2.535	3.184	3.118	3.429	3.696	3.406	2.894	3.043	3.497	34.719	42.631	32.323
VII Укупан месечни салдо новчаних токова	-2.553	4.027	-447	1.000	-2.549	-7.522	-6.171	2.883	1.725	4.107	-2.832	-4.853	-13.186	-2.585	1.627
IX Укупан кумулативни салдо новчаних токова	19.602	17.049	21.077	20.630	21.630	19.080	11.558	5.386	8.270	9.995	14.102	11.270	6.416	3.831	5.458

Биланс стања ЈП ЕПС

RSD мил.	Процена 31.12.2020.	План		
		31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.
АКТИВА				
Стална имовина	770.708	797.474	831.279	852.709
Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	763.567	785.578	818.284	838.927
Нематеријална улагања	11.649	10.795	10.295	9.795
Земљиште	48.302	48.302	48.302	48.302
Грађевински објекти	256.241	270.026	285.942	297.477
Постројења и опрема	321.981	330.181	340.539	345.018
Остале некретнине, постројења и опрема	610	610	610	610
Некретнине, постројења и опрема у припреми	103.782	104.663	112.558	118.688
Аванси за некретнине, постројења и опрему	20.558	20.558	19.594	18.594
Биолошка средства	442	442	442	442
Дугорочни финансијски пласмани	7.141	11.896	12.995	13.782
Учешћа у капиталу	5.760	10.515	11.613	12.100
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.005	1.005	1.005	1.305
Дугорочна потраживања	377	377	377	377
Обртна имовина	123.128	117.805	121.436	129.282
Залихе	30.387	30.487	30.334	30.334
Аванси за залихе	5.187	5.187	4.687	4.687
Потраживања	61.896	69.659	76.529	82.748
Краткорочни финансијски пласмани	659	659	659	659
Готовински еквиваленти и готовина	19.603	6.416	3.831	5.458
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	5.396	5.396	5.396	5.396
Укупна актива	893.836	915.279	952.715	981.991
Ванбилансна актива	238.119	238.119	238.119	238.119
ПАСИВА				
Капитал	591.888	593.904	607.682	624.940
Основни капитал	263.817	263.817	263.817	263.817
Неуплаћени уписани капитал	-	-	-	-
Ревалоризационе резерве	415.834	415.834	415.834	415.834
Нереализ. добици по основу ХОВ и др. компоненти	8	8	8	8
Нереализ. губици по основу ХОВ и др. компоненти	(2.960)	(2.960)	(2.960)	(2.960)
Нераспоређени добитак	25.972	27.988	41.766	59.023
Акумулирани губитак	(110.784)	(110.784)	(110.784)	(110.784)
Дугорочна резервисања и обавезе	236.775	256.202	279.859	291.878
Дугорочна резервисања	24.429	24.429	24.429	24.429
Дугорочне обавезе	110.874	123.708	141.368	156.910
Дугорочни кредити	110.794	123.627	141.288	156.829
Остале дугорочне обавезе	81	81	81	81
Краткорочне обавезе	101.472	108.065	114.063	110.540
Краткорочне финансијске обавезе	19.690	26.322	32.365	28.841
Примљени аванси, депозити и кауције	1.041	1.041	1.041	1.041
Обавезе из пословања	44.711	44.676	44.630	44.631
Остале краткорочне обавезе	10.777	10.774	10.774	10.774
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	25.252	25.252	25.252	25.252
Одложене пореске обавезе	65.173	65.173	65.173	65.173
Укупна пасива	893.836	915.279	952.715	981.991
Ванбилансна пасива	238.119	238.119	238.119	238.119

План прихода и расхода Огранка ЕПС Снабдевање

000 RSD ЕЛЕМЕНТИ	2021			2022			2023		
	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО
I ПОСЛОВНИ ПРИХОД	118.171.147	105.302.283	223.473.430	118.361.636	114.552.135	232.913.772	119.159.166	119.342.439	238.501.605
I.1. Приход од електричне енергије	117.239.741	104.468.513	221.708.253	117.512.813	113.667.514	231.180.326	118.310.742	118.458.231	236.768.974
I.2. Приход од угља за ТЕ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.3. Приход од угља за инд. и широку потрошњу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.4. Приход од топлотне енергије и техн.паре	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.5. Приход од приступа и кориш. дистрибутивног система	-	4.680	4.680	-	4.680	4.680	-	4.680	4.680
I.6. Приход по основу сервисних услуга	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.7. Донације и субвенције	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.8. Остали пословни приходи	931.406	829.091	1.760.497	848.824	879.942	1.728.765	848.424	879.527	1.727.951
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	138.215.355	77.289.482	215.504.836	135.469.053	80.180.663	215.649.717	138.844.042	82.163.316	221.007.358
II.1. Трошкови набавке електричне енергије	131.404.392	75.240.541	206.644.934	130.829.007	78.212.106	209.041.113	134.078.844	80.085.485	214.164.329
- Набавка електричне енергије	73.441.781	51.317.163	124.758.944	73.205.685	53.060.553	126.266.238	77.058.680	54.121.041	131.179.721
- Трошкови приступа и кориш. система за пренос ел.ен.	-	1.173.134	1.173.134	-	1.206.420	1.206.420	-	1.221.265	1.221.265
- Трошкови приступа и кориш. дистрибутивног система	57.962.611	22.750.245	80.712.856	57.623.322	23.945.133	81.568.455	57.020.163	24.743.179	81.763.343
II.2. Приходи од активирања учинака и робе	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II.3. Промена вредности залиха готових производа	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II.4. Трошкови материјала и горива	258.077	102.983	361.060	213.695	106.135	319.830	220.926	116.994	337.920
- Трошкови материјала	214.883	100.177	315.060	167.684	103.146	270.830	169.281	113.639	282.920
- Трошкови горива	43.194	2.806	46.000	46.011	2.989	49.000	51.645	3.355	55.000
- Трошкови угља	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Трошкови горива и течног гаса	43.194	2.806	46.000	46.011	2.989	49.000	51.645	3.355	55.000
II.5. Одржавање	547.957	243.493	791.450	511.490	196.610	708.100	542.767	211.633	754.400
II.6. Амортизација	78.560	81.440	160.000	80.524	83.476	164.000	82.979	86.021	169.000
II.7. Трошкови запослених	2.028.730	131.792	2.160.522	-	-	-	-	-	-
II.8. Резервисања	33.273	2.162	35.435	45.693	2.968	48.662	45.693	2.968	48.662
II.9. Обавезе према држави	4.100	4.250	8.350	4.149	4.301	8.450	4.149	4.301	8.450
- Порез на имовину	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Накнада за коришћење минералних сировина	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Накнаде за воде	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Накнаде за загађење животне средине	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Таксе	4.100	4.250	8.350	3.928	4.072	8.000	3.928	4.072	8.000
- Остале обавезе према држави	-	-	-	221	229	450	221	229	450
II.10. Остали пословни расходи	3.860.266	1.482.821	5.343.086	3.784.496	1.575.067	5.359.562	3.868.685	1.655.912	5.524.597
- Осигурање	10.955	712	11.667	11.943	776	12.719	12.182	791	12.973
- ПТТ услуге	586.384	587.716	1.174.100	611.593	613.447	1.225.040	691.554	690.446	1.382.000
- Транспортни трошкови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Закупнине	128.643	8.357	137.000	132.399	8.601	141.000	143.667	9.333	153.000
- Комуналне услуге	1.033	67	1.100	1.221	79	1.300	1.221	79	1.300
- Банкарске услуге и платни промет	113.380	101.620	215.000	119.362	102.638	222.000	120.344	103.656	224.000
- Трошкови репрезентације	3.944	256	4.200	3.944	256	4.200	3.944	256	4.200
- Трошкови чланарина	25.014	1.625	26.639	25.832	1.678	27.510	25.832	1.678	27.510
- Расход по основу сервисних услуга	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Остали матер.расходи и остале услуге	2.990.913	782.468	3.773.381	2.878.203	847.591	3.725.794	2.869.942	849.672	3.719.614
III ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	1.679.508	1.249.320	2.928.828	1.650.638	1.338.259	2.988.897	1.630.989	1.403.638	3.034.627
III.1. Приходи од камата	1.679.232	1.249.224	2.928.456	1.650.442	1.338.124	2.988.566	1.630.781	1.403.464	3.034.245
III.2. Приходи од позитивних курсних разлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III.3. Остали приходи од финансирања	276	96	372	196	135	331	208	174	382
IV РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	1.240	1.285	2.525	1.307	1.354	2.661	1.392	1.443	2.835
IV.1. Камате	1.004	1.041	2.045	1.059	1.097	2.156	1.131	1.172	2.303
IV.2. Негативне курсне разлике	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV.3. Остали расходи финансирања	236	244	480	248	257	505	261	271	532
V ОСТАЛИ ПРИХОДИ	213.612	284.812	498.424	210.140	305.770	515.910	208.512	314.786	523.298
VI ОСТАЛИ РАСХОДИ	2.106.504	1.089.952	3.196.456	2.347.707	1.170.149	3.517.856	2.329.521	1.204.652	3.534.173
VII ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A УКУПАН ПРИХОД	120.064.267	106.836.415	226.900.682	120.222.414	116.196.164	236.418.579	120.998.667	121.060.863	242.059.530
B УКУПНИ РАСХОДИ	140.323.099	78.380.719	218.703.817	137.818.067	81.352.167	219.170.234	141.174.955	83.369.411	224.544.366
A-B Укупан финансијски резултат	(20.258.832)	28.455.696	8.196.865	(17.595.653)	34.843.997	17.248.345	(20.176.288)	37.691.452	17.515.164
I-IV Резултат из пословних односа	(20.044.208)	28.012.802	7.968.594	(17.107.417)	34.371.472	17.264.055	(19.684.876)	37.179.123	17.494.247
III-IV Резултат из финансијских односа	1.678.268	1.248.035	2.926.303	1.649.331	1.336.905	2.986.236	1.629.597	1.402.195	3.031.792
V-VI Резултат из осталих односа	(1.892.892)	(805.140)	(2.698.032)	(2.137.567)	(864.379)	(3.001.946)	(2.121.009)	(889.866)	(3.010.875)
VII-VIII Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	-	-	-	-	-	-	-	-	-

План прихода и расхода Огранка ЕПС Снабдевање за 2022. и 2023. годину приказани су без података о трошковима запослених, који су за ове две године планирани само на нивоу правног лица ЈП ЕПС.

14. Трговина и тржиште електричне енергије

Електроенергетски сектор Републике Србије је део Енергетске Заједнице установљене по начелима Европских заједница, потписивањем (2005.г.) и ратификацијом (2006.г.) Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН.

Сагласно поменутом Уговору (Анексу I) и прописима које су највиша тела ове Заједнице донела, Република Србија је у међународно правној обавези да потпуно имплементира Упутство 2003/54 о унутрашњем тржишту електричне енергије и Правилник 1228/2003 о приступу електроенергетској мрежи ради прекограничних размена електричне енергије (са амандманима од 2006.г. које је усвојио Министарски савет (МС) ЕЗ одлуком 2008/02 из 2008.г.), као и Упутство за мере обезбеђивања сигурности снабдевања електричне енергије и инвестиција у инфраструктуру 2005/89 (одлука МС ЕЗ 2007/06 из 2007.г.).

Поред тога ЕУ је донела Директиву 2009/72 у јулу 2009. која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се надомешћује, односно поништава директива 2003/54.

Формално је урађено:

1. Обезбеђена независност оператора дистрибутивног система од функција снабдевања електричном енергијом, а у складу са директивама ЕУ, као и израђена правила рада оператора електроенергетског система у циљу недискриминаторног понашања оператора преносног и дистрибутивног система.
2. Дефинисане категорије тарифних купаца електричне енергије који неће бити снабдевани од стране гарантованог снабдевача по регулисаним ценама а који нису домаћинства. Ове категорије купаца би куповали ел.енергију на тржишту ел.енергије у Републици Србији и самим тим би били квалификовани купци.
3. Дефинисана категорија малих купаца који би поред домаћинства могли да користе могућност снабдевања од стране јавног снабдевача по регулисаним ценама.
4. Дефинисан је модел и процедура којим ће се de facto отворено тржиште електричном енергијом – по принципу обавезности, са одређеним изузецима и са дефинисањем прелазног периода за такве купце. Истовремено, је уведена институција „резервног снабдевача”.
5. Формирање оператора организованог тржишта који треба да обавља делатност организовања и администрирања организованог тржишта електричне енергије и његово повезивање са организованим тржиштима електричне енергије других, пре свега суседних земаља, у складу са међународно преузетим обавезама на којим би се такође трговало електричном енергијом (обавеза АД ЕМС).

Остваривањем формирања тржишта електричне енергије, електроенергетском сектору се пружа могућност да испуњава дугорочне циљеве енергетске политике на корист свих грађана и привредних субјеката и омогући подизање енергетске ефикасности у свим деловима ланца производња-пренос-дистрибуција-снабдевање-потрошња електричне енергије, што директно доводи до смањења загађења животне средине и подизања ефикасности наше привреде.

Модел унутрашњег тржишта електричне енергије

Тржиште електричне енергије у Србији се састоји из:

- 1) билатералног тржишта електричне енергије;
- 2) балансног тржишта електричне енергије и
- 3) организованог тржишта електричне енергије.

Учесници на тржишту електричне енергије су:

- 1) произвођач електричне енергије;
- 2) снабдевач;
- 3) снабдевач на велико;
- 4) гарантовани снабдевач;
- 5) резервни снабдевач;
- 6) крајњи купац;
- 7) оператор преносног система;
- 8) оператор дистрибутивног система;
- 9) оператор затвореног дистрибутивног система;
- 10) оператор организованог тржишта - берза

Крајњи купац се према овом закону дели у три категорије:

- домаћинства
- мали купци (ово су крајњи купци, физичка, правна лица или предузетници који имају мање од 50 запослених и биланс стања или годишњи промет у износу до 10 милиона евра у динарској противвредности а купују електричну енергију за сопствене потребе и чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1kV)
- остали купци (привредни субјекти који нису мали купци, оператори преносног и дистрибутивног система).

Ефективно отварање унутрашњег тржишта електричном енергијом према овом закону је према следећој динамици:

Крајње купце електричне енергије који до дана ступања на снагу овог закона нису изабрали свог снабдевача наставља да снабдева енергетски субјект који је до тада снабдевао тарифне купце, по регулисаним ценама, док не изабере свог снабдевача, а најкасније до 31. децембра 2012. године.

Право на гарантовано снабдевање имају:

- 1) од 1. јануара 2013. године, крајњи купци електричне енергије чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем
- 2) од 1. јануара 2014. године само домаћинства и мали купци електричне енергије.

Одредба члана 206. закона сходно се примењује и на купце електричне енергије који до дана ступања на снагу овог закона нису били прикључени на систем. Право на резервно снабдевање има крајњи купац електричне енергије, осим домаћинства и малих купаца, у случајевима који су дефинисани овим законом.

На овај начин су испоштовани захтеви из Анекса 1 Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе, према којима сви крајњи купци до 01.01.2015. могу или морају да буду квалификовани у смислу да сами могу да бирају свог снабдевача на тржишту електричне енергије у Републици Србији.

У децембру 2014. је усвојен нови Закон о енергетици

Битне карактеристике Закона о енергетици из 2014.г. :

- Имплементација Трећег енергетског пакета директива Европског парламента и Савета о јединственим правилима интерног европског тржишта електричне енергије (2009/72) и природног гаса (2009/73);
- Стварање законског основа за примену уредби о условима за приступ мрежама за прекограничну размену електричне енергије - Уредба о условима за приступ мрежама за прекограничну размену електричне енергије (714/2009 и 715/2009);
- Поспешивање развоја тржишне економије у енергетици;

- право на гарантовано снабдевање од 01.07.2015 године имају само домаћинстава и мали купци електричне енергије са годишњом потрошњом мањом од 30.000 kWh.
- Унапређење транспарентности на тржишту електричне енергије и природног гаса;
- Отклањање уочених недостатака и ограничења у току примене Закона о енергетици у циљу ефикаснијег функционисања тржишта електричне енергије и природног гаса;
- Стварање повољније климе и поједностављивање процедура за улагање у енергетику;
- Отклањање уочених недостатака у производњи, дистрибуцији и снабдевању топлотне енергије, посебно начина формирања цена, уз уважавање уставног положаја јединица локалне самоуправе.

Најважније измене Закона су:

Енергетске делатности:

- Организовање тржишта електричне енергије није више делатност од општег интереса

Енергетска дозвола:

- Не прибавља се за изградњу објеката за пренос и дистрибуцију ел.енергије напона 110 kV и више

Агенција за енергетику:

- Решава спор у вези с уговором о повезивању између оператора система

Обновљиви извори енергије:

- Увођење привременог статуса повлашћеног произвођача ел.енергије за све произвођаче ОИЕ
- Прецизирање концепта гаранција порекла

Тржиште електричне енергије:

- од 1. јула 2015. године мали купци електричне енергије са потрошњом преко 30.000 kWh немају право на гарантовано снабдевање (17.700 купаца са укупном годишњом потрошњом од 2,1 TWh)
- Стварање услова за подизање ликвидности тржишта електричне енергије
- Стварање услова за успостављање регионалног тржишта електричне енергије у сарадњи са операторима преносног система, берзама електричне енергије и другим релевантним заинтересованим странама
- Редифинисање права на резервно снабдевање
- Дефинисање гарантованог снабдевања уместо јавног снабдевања
- Промена дефиниције малог купца у циљу смањења броја купаца који имају право на гарантовано снабдевање
- Давање могућности операторима система да купују и продају електричну енергију на организованом тржишту ради оптимизације набавке електричне енергије за надокнаду губитака
- Отвара се тржиште системских услуга - секундарна и терцијарна резерва

Прикључење на систем:

Редифинисан концепт прикључења у циљу брже и ефикасније реализације пројеката, односно:

- Прикључак на преносни систем гради инвеститор објекта који се прикључује, уз техничку контролу оператора система.
- Прикључак на дистрибутивни систем за потребе електрана гради инвеститор електране уз техничку контролу оператора система.
- Прикључак на дистрибутивни систем за потребе крајњег купца гради оператор система на који се објекат крајњег купца прикључује.

У случају да прикључак не гради оператор система, инвеститор, односно крајњи купац дужни су да до прикључења објекта на систем оператору система пренесу право својине на прикључку, у складу са законом.

Успостављање оператора локалног дистрибутивног система:

- Увођење новог оператора за локалне дистрибутивне системе електричне енергије

Решавање питања својине над мрежама:

- На другачији начин дефинисани системи ради успостављања својине на мрежама

Нове могућности за оператора преносног система:

- Сертификација оператора преносног система
- Стварање услова и могућности оператору преносног система да инвестира и управља складишним капацитетима, укључујући ту и пумпна и реверзибилна хидропостројења

Овако промењен закон о енергетици се примењује од 01.01. 2015. године.

Организовано тржиште електричне енергије

Организовано тржиште електричне енергије (берза електричне енергије у Србији - SEEPEX) отпочело је са радом 17. фебруара 2016. године.

Трговина електричном енергијом ЈП ЕПС

Трговина електричном енергијом у циљу уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфела (са циљем постизања максималног профита из расположиве примарне енергије угља и воде) ЈП ЕПС се обавља у Управи за трговину електричном енергијом, и на тај начин се омогућава приступ производње ЈП ЕПС тржиштима електричне енергије ("asset back trading") и за сада се не бави спекулативном трговином ("proprietary trading") куповине на једном тржишту и продаје на другом тржишту електричне енергије.

ЈП ЕПС намерава да тргује фјучерсима за електричну енергију на Европској енергетској берзи (EEX) електричне енергије у Лајпцигу, Немачка, након одобрења од стране надлежних државних органа. Основни циљ трговине фјучерсима за ЈП ЕПС би било осигурање од ценовних ризика у периодима када ЈП ЕПС купује или продаје значајне количине енергије.

Фјучерси којима се тргује на EEX берзи су стандардизовани и спадају у такозване робне деривате који представљају изведене финансијске деривате чија цена зависи од јединичне цене робе која служи као подлога, у овом случају то је цена 1MWh на дан-унапред (спот цена) на SEEPEX берзи електричне енергије у Србији.

Цене су изражене у еврима и на EEX и на SEEPEX берзи. Сваки фјучерс суштински представља обавезу да се одређена количина робе испоручи по некој унапред одређеној цени у неком тренутку у будућности. Трговина фјучерсима на EEX берзи се одвија преко мултилатералне трговачке платформе, по правилима берзе.

Важно је напоменути да се ради о фјучерсима са финансијским поравнањем, дакле нема физичке испоруке електричне енергије. Када фјучерс уговор истекне, уговорне стране не испоручују електричну енергију већ исплаћују једна другој разлику између уговорене цене и спот цене на тржишту. Као што се може закључити, трговина фјучерсима представља „zero-sum-game“, у смислу да се не ствара нова вредност, добитак једног је губитак другог.

Трговина електричном енергијом у периоду 2021 – 2023. се планира да се обавља и на билатералном тржишту електричне енергије и на организованим тржиштима како у Србији тако и на тржиштима електричне енергије у Европској Унији и Енергетској Заједници Југоисточне Европе.

На тржишту електричне енергије у Републици Србији 61 компанија има потписан уговор о Балансној Одговорности са АД ЕМС и могу да тргују електричном енергијом.

Трговина електричном енергијом преко кћерке фирме ЕПС Трговање доо Словенија

Друштво регистровано дана 1. јула 2014. године и након што су испуњени предуслови за почетак обављања делатности трговине електричном енергијом и за пословање пуним пословним капацитетом у Мађарској, током 2015. године, Друштво се бавило трговином ел.енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (ЕЕП) матичног предузећа, на тржишту у Мађарској у 2015. години (од 01. априла почела је трговина на берзи електричне енергије HUPX). Од 11.07.2017., ЕПС ТРГОВАЊЕ је почело да тргује и на берзама у Хрватској и Словенији. Циљ је да се и током 2021., 2022. и 2023. године Друштво бави трговином електричном енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (ЕЕП) матичног предузећа и на берзама ел.енергије у Мађарској, Хрватској и у Словенији.

ЕПС ТРГОВАЊЕ д.о.о, Словенија – је на организованом тржишту електричне енергије у Мађарској (берза електричне енергије – HUPX), Хрватској (берза CROPEX) и Словенији (берза BSP Southpool) – остварило обим трговања :

- у 2015. години 399,3 GWh за 16,4 мил.€ (продато 395,7 GWh, купљено 3,6 GWh)
- у 2016. години 724,7 GWh за 24,1 мил. € (продато 724,7 GWh, купљено 0 GWh)
- у 2017. години 693,8 GWh за 33,1 мил. € (продато 623,8 GWh, купљено 70 GWh)
- у 2018. години 699,1 GWh за 30,2 мил. € (продато 555,9 GWh, купљено 143,2 GWh)
- у 2019. години 897,0 GWh за 39,1 мил. € (продато 764,1 GWh, купљено 132,9 GWh)
- у 2020. години, закључно са 23.10.2020, 770,8 GWh за 31,5 мил. € (продато 757,6 GWh, купљено 13,2

GWh)

Планирани обим трговине за наредни трогодишњи период је:

- у 2021. години 760 GWh за 37,7 мил. €
- у 2022. години 800 GWh за 42,4 мил. €
- у 2023. години 1300 GWh за 65,5 мил. €

Балансно тржиште електричне енергије у Србији и учешће ЈП ЕПС

АД ЕМС је, као оператор преносног система и оператор тржишта, одговоран за балансирање система и обезбеђење системских услуга у електроенергетском систему у Републици Србији. Ступањем на снагу Правила о раду тржишта електричне енергије јануара 2013. године, уведен је концепт балансне одговорности на тржишту електричне енергије у Србији.

Балансна одговорност подразумева финансијску одговорност учесника на тржишту у случају одступања од пријављених дневних планова рада (план производње, план испоруке крајњим купцима и план размена са осталим снабдевачима).

У складу са Законом и полазећи од наведених Правила, балансна одговорност крајњих купаца за сва места примопредаје на преносној и дистрибутивној мрежи, пренета је на снабдевача, закључењем уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем или закључењем уговора о преносу балансне одговорности. Свака балансно одговорна страна је у обавези да потпише Уговор у балансној одговорности са АД ЕМС.

Унутар Групе ЕПС, балансно одговорна страна је ЈП ЕПС – Управа за трговину електричном енергијом за све чланове своје балансне групе, тј. оgranке за производњу, крајње купце (регулисано и слободно тржиште) као и за ЕПС Дистрибуцију (на основу закљученог уговора о потпуном снабдевању).

За потребе одржавања баланса између укупне производње, потрошње и пријављених блокова размена електричне енергије унутар своје регулационе области, у складу са Уговором о учешћу у балансном

механизму потписаним са ЈП ЕПС, АД ЕМС као оператор преносног система, ангажује балансне ентитете секундарне и терцијарне регулације. Терцијарна и секундарна регулација се активира према редоследу ангажовања баланских ентитета који оператору преносног система достави ЈП ЕПС. Такође, АД ЕМС има право да ангажује хаваријску енергију (уговорну резерву) у складу са уговорима са суседним операторима преносних система за потреба балансирања система.

ЈП ЕПС је доминантни учесник на балансном тржишту у Србији у смислу производње и, за сада, једини потписник Уговора о учешћу у балансном механизму. Први уговор је ЈП ЕПС, као балансно одговорна страна, потписао за рачун својих зависних привредних друштава за производњу електричне енергије као баланских ентитета у 2013, док је важећи уговор потписан у фебруару 2016. у складу са статусним променама у ЕПС Групи.

Активирана енергија за потребе балансирања система у 2019. години, из баланских ентитета ЈП ЕПС, износила је 896 GWh (445 GWh за регулацију навише и 451 GWh за регулацију наниже) и укупан нето приход ЈП ЕПС по овом основу износио је око 17,2 милиона еура. С друге стране, по основу балансне одговорности, ЈП ЕПС је имао нето трошак око 16,3 милиона еура за балансна одступања чланова своје балансне групе, тако да је нето резултат ЈП ЕПС на балансном тржишту био позитиван.

Према плановима за 2021-2023, очекује се ниво ангажовања балансне енергије у износу око 735-980 GWh на годишњем нивоу, док је нето приход по овом основу пројектован на 19 милиона евра за период 2021-2022, што је на сличном нивоу као пројекција за 2020. годину, и око 27 милиона евра у 2023. години. Нето трошак по основу балансног одступања је планиран на годишњем нивоу од око 19 милиона евра за период 2021-2022, што је на сличном нивоу као пројекција за 2020. годину, и око 27 милиона евра у 2023. години.

У периоду 2021-2023, планиран је значајан ниво производње електричне енергије повлашћених произвођача (ОИЕ), пре свега ветропаркова. Укупна планирана количина за откуп од ОИЕ је:

- у 2021. години, 1.578 GWh, од тога 1.054 GWh из ветропаркова
- у 2022. години, 1.715 GWh, од тога 1.101 GWh из ветропаркова
- у 2023. години, 2.220 GWh, од тога 1.204 GWh из ветропаркова

Укупан планирани инсталисани капацитет у ветропарковима који су део БОС ЈП ЕПС износи 397 MW, у периоду 2021, односно 437 MW у 2022-2023. години након уласка у погон ветропарка у Костолцу.

По закону, ЈП ЕПС је балансно одговоран за повлашћене произвођаче електричне енергије, који по правилу имају значајна одступања производње од планиране, и стога то може довести до пораста трошкова балансног одступања за ЈП ЕПС.

ЈП ЕПС – Послови трговине електричне енергијом интензивно анализирају утицај планиране и реализоване производње ветропаркова на финансијски резултат ЈП ЕПС на балансном тржишту, након што су током 2019. године ушла у погон четири велика ветропарка са укупном снагом од око 370 MW.

На основу прелиминарних анализа, повећана производња из ветропаркова током 2019. године утицала је на повећано ангажовања баланских ентитета ЈП ЕПС у смеру наниже и смањењу ангажовања баланских ентитета у смеру навише. Током 2019. године, укупна количина активираних баланских енергије је била слична као претходне три године. Међутим, по први пут количина активираних баланских енергије наниже била је већа од количине активираних баланских енергије навише. Током првих девет месеци 2020. године, однос ангажоване баланске енергије навише и наниже био је на сличном нивоу као током 2019. године.

Један од разлога је и чињеница, да без обзира што је није било значајних одступања између планиране и остварене производње ветропаркова на дневном нивоу, разлике између планиране и реализоване

производње на сатном нивоу су имале велику волатилност, што је и очекивано због саме природе технологије тј. тачности прогнозе брзине ветра у дужем временском периоду.

Ипак, промена структуре активираних балансних енергија није довела до промене финансијског салда ЈП ЕПС на баланском тржишту, тј. финансијски резултат је био сличан као у периоду 2016-2018. године. Утицај сатне волатилности производње ветропаркова у будућности може бити смањен успостављањем ликвидног унутардневног тржишта електричне енергије у Србији.

15. Мере економско-финансијске консолидације

Планом пословања предвиђено је да се предузме низ свеобухватних мера које обухватају активности усмерене како ка повећању прихода, тако и ка смањењу трошкова путем унапређења ефикасности.

Планом пословања је обухваћено одобрено повећање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, али није планирано повећање цена угља за индустрију и широку потрошњу и топлотне енергије и технолошке паре, предвиђено је задржавање високог нивоа наплате као и низ активности усмерених ка смањењу трошкова и оптимизацији коришћења производних капацитета, као и побољшање организационе и оперативне ефикасности.

Цене електричне енергије

Законским одредбама које су усклађене са трећим пакетом европских директива којима се, између осталог, регулише и тржиште електричне енергије и природног гаса, предвиђено је да Агенција за енергетику Републике Србије, сваке године анализира потребу регулисања цена електричне енергије за гарантовано снабдевање, односно утврди да ли су се стекли услови да се престане са регулацијом цена електричне енергије за домаћинства и мале купце. На основу урађених анализа АЕРС је закључио да у условима када регулисана цена електричне енергије за гарантовано снабдевање знатно заостаје за тржишном ценом која би била стимулативна и за друге снабдеваче и када се велики број становника налази у условима апсолутног и енергетског сиромаштва, без обзира на расположивост електричне енергије у региону, као и расположивост преносних интерконективних капацитета, укидање регулације ових цена није прихватљива опција обзиром на последице и ризике које таква одлука са собом носи. Да би се регулација цена за гарантовано снабдевање могла укинути, неопходно је да се крене, са постепеним смањивањем и елиминисањем разлике између регулисаних и тржишних цена електричне енергије, обезбеди већа обухватност заштите енергетски угрожених купаца и у том циљу унапреди Уредба за заштиту енергетски угрожених купаца.

Током 2020. године није било корекција цена електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање. АЕРС је на захтев ЈП ЕПС дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 3,4% у просеку од 01. фебруара 2021. године. ЈП ЕПС ће извршити анализу економско финансијског положаја и кретања тржишних цена на основу које ће се дефинисати даља политика цена и покренути иницијативу код АЕРС за корекцију цена електричне енергије за наредни период.

Смањењем разлике између тржишне цене и цене електричне енергије за гарантовано снабдевање ублажили би се ризици везани за недостатак финансијских средстава, а тиме би се омогућио развој и реализација планова развоја и планова инвестиција.

Наплата електричне енергије

Планом је предвиђена наплата електричне енергије од 97,1% за 2021.годину, 97,3 % у 2022.г. и 97,4% у 2023.г.

У наплати потраживања ЈП ЕПС је остварио значајне резултате и напредак у последњих неколико година захваљујући упорном и континуираном раду на примени законом прописаних мера за принудну наплату као што су опомињање неплатиша, обуставе испоруке електричне енергије, покретање поступка извршења, реализација средстава обезбеђења плаћања итд. У наредном периоду ће се наставити са активностима на одржавању високог степена наплате електричне енергије, која ће омогућити да предузеће постане профитабилније и ликвидније, да издржи конкуренцију која ће бити све већа са либерализацијом тржишта и његовом интеграцијом са регионалним тржиштем. Да би се постигли ови циљеви неопходно је континуирано спроводити мере које се односе на поштовање рокова измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, поштовање резервног снабдевања од 60 дана, увођење јединственог система обрачуна и наплате, централизацијом уговора о продаји електричне енергије и увођењем система паметног мерења.

Број запослених

Дефинисање краткорочне и дугорочне стратегије ЈП ЕПС у условима либерализованог тржишта електричне енергије, заједно са реализацијом целовитог реструктурирања ЈП ЕПС, условиће извесне измене организационе структуре и броја запослених.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2021-2023, извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област, односно само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, према утврђеној процедури.

Планирани број запослених уважава захтеве производних процеса и пословања у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја. Угроженост производних процеса посебно је изражена у производним огранцима, обзиром да највећи број запослених који је напустио ЈП ЕПС у претходним годинама чине запослени који су обављали послове на производним радним местима са бенефицираним радним стажом и испуњавали услове за превремену пензију, а који су били директно ангажовани на пословима производње електричне енергије и производње угља. Постојећи дефицит радне снаге директно утиче на све већи број повреда на раду, што додатно смањује број извршилаца на системима. За потпуно искоришћење производних капацитета, постизање задатих планова производње и обезбеђење адекватног нивоа заштите на раду и заштите од повреда на раду, неопходно је обезбедити потребан број извршилаца са адекватним квалификацијама. У том смислу, политика обнављања и занављања кадрова реализоваће се кроз конкретне активности и заједничке програме, увек у складу с потребама процеса рада и циљевима достизања оптималног броја, квалификационе и старосне структуре запослених.

Планиране иницијативе за повећање ефикасности са процењеним улагањима и уштедама

Једна од основних компоненти дугорочне стратегије компаније је рационализација трошкова пословања кроз континуирано унапређење оперативне и енергетске ефикасности.

Квантификација смањења специфичних оперативних трошкова, могућа је кроз ефекте препознатих мера у процесима појединачних и делатности у ланцу.

У складу са тим, у периоду 2021 - 2023. планирано је низ мера:

• У пословима производње угља

Дати пројекти су предвиђени пројектом „Унапређење ефикасности и продуктивности ЕПС“ (који је урађен од стране BCG), њихова реализација је у највећем броју покренута и даљи ток је планиран према трогодишњем програму и плану ЈП ЕПС. Због пандемије COVID 19 израда и реализација већине пројеката је померена за наредне године, што даље пролонгира саму израду и очекиване уштеде применом датих пројеката

- Инвестиције у унапређење ефикасности Колубара Прераде од око 5 М€ са ефектима од замене железнице транспортером са траком, донеће годишње уштеде од око 3 М€. Реализација пројекта је померена за 2021/2022. годину,
- Јавна набавка за "Студију изводљивости повећања степена аутоматизације на површинским коповима ЈП ЕПС" је обустављена због неисправних понуда. Ребалансом плана (ЗПП) средства за реализацију ове студије су померена и предвиђена за 2021. год. Уз инвестиције за дати пројекат од око 19 М€ за опрему за повећање нивоа аутоматизације у оквиру поља, који се састоји од неколико подпројеката, донеће уштеду у каснијем периоду од предвиђеног,
- Повећање укупне искоришћености постојећих система за ископавање кроз три подпројекта - побољшање праксе експропријације, повећање расположивости машина помоћне механизације и побољшање путне мреже на површинским коповима за период 2020 – 2022. имаће уштеде од око 20 М€ годишње, уз укупне инвестиције од око 28 М€. Планиране уштеде сачекаће реализацију потребних инвестиција према плану ЈП ЕПС,
- У току је израда „Студије изводљивости унапређења процеса одржавања рударске механизације увођењем система агрегатне замене“. Ефекат мера унапређења инвестиционог одржавања кроз агрегатну замену делова, са процењеним инвестицијама од 15 М€ за Колубару и 5 М€ за Костолац, се може очекивати тек од 2022, а због пандемије COVID 19 и касније. Процењена уштеда се очекује на око 10М € годишње,
- Енергетска ефикасност применом еколошког система за управљање квалитетом угља, укупне вредности пројекта 74 М€, по завршетку пројекта укупни ефекат се очекује кроз уштеде од 36,8 М€/год.

• У пословима производње електричне енергије

Иницијативе за уштеде у енергетском сектору у домену техничких послова производње енергије:

1. Смањење дужине трајања планских застоја (ремонта) - повећање ефикасности организације ремонтних активности,
2. смањење броја и дужине трајања непланских застоја и парцијалних испада (кварова и смањења снаге производних јединица услед недостатака на опреми),
3. смањење сопствене потрошње енергије у објектима огранака:
  - 3.1 оптимизација и аутоматизација HVAC (грејања, вентилације и климатизације), смањење сопствене потрошње појединих хидроелектрана променом начина грејања објеката у кругу ХЕ (топлотне пумпе и сл.) као и прелазак са грејања на течно гориво (ХЕ Ђердап 1) на неки други ефикаснији начин грејања (топлотне пумпе и сл.),
  - 3.2 уградња штедљивих сијалица, сензора осветљења, увођење аутоматског управљања осветљењем,
  - 3.3 замена опреме модернијом и ефикаснијом са мањом сопственом потрошњом приликом реализације капиталних ремонта и ревитализација ХЕ
4. увођење централизованог управљања производњом:
  - 4.1 почетак примене пројекта ПРОТИС,

- 4.2 примена софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте за блокове ТЕНТ А3, А5 и А6
- 4.3 интеграција осталих система и пројеката у ПРОТИС:
  - дијагностичког центра,
  - ХИС: Дрина, Ђердап, Власина, Пирот,
  - праћење и контрола сопствене потрошње термоелектрана (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ Костолац А и ТЕ Костолац Б),
  - интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕНТ Б1 и Б2 (друга фаза пројекта)
  - интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕКО Б1 и Б2 (трећа фаза пројекта)
- 4.4 реализација Пројекта ЦДС (у надлежности послова трговине електричном енергијом) – функционална надградња постојећег у централни диспечерски центар ЈП ЕПС и његово повезивање са ПРОТИС,
- 4.5 реализација Пројекта интегралног управљања производњом (Производни централни диспечерски центар ЈП ЕПС у надлежности функције ПЕЕ, са процесним подацима прикупљеним у ПРОТИС и оперативним интерфејсима према централном диспечерском систему ЈП ЕПС и опционо НДЦ ЈП ЕМС, НДДЦ ОДС и будућим централизованим ДЦ за производњу угља),
- 5. повећање ефикасности у производњи енергије чишћењем наноса испред улазне грађевине на ХЕ.

- **У пословима трговине електричном енергијом**

- У периоду 2021-2023, унапређењем управљања ЕЕП и трговине електричном енергијом, омогућиће повећање прихода од око 2 М€ годишње. Потребне инвестиције и трошкови одржавања износе око 2,5 М€ (укључујући улагање у централни систем за диспечинг производњом, централни систем за планирање електроенергетског портфеља и информациони систем за трговину електричном енергијом).

- **У пословима снабдевања електричном енергијом**

- Кроз обуставу испоруке електричне енергије, реализацију средстава обезбеђења, подношење предлога за извршење, репрограмирање дуга великих дужника и раскид уговора предвиђено је да се постигне степен наплате у складу са трогодишњим планом пословања, а ефекти су обухваћени финансијским планом,
- смањење трошкова доставе рачуна кроз доставу рачуна електронским путем,
- увођење нових канала плаћања који ће додатно смањити трошкове наплате електричне енергије,
- увођење новог система за обрачун и наплату донеће смањење трошкова одржавања.

- **У корпоративним пословима**

- Доношење/измене и допуне Одлуке о основама унутрашњег организовања и Правилника о организацији и систематизацији послова којима ће се обезбедити ефективнији рад и унапређење координације рада пословних функција,

- успостављање и функционисање процесног приступа у оквиру пословних функција применом IMS као кључног управљачког алата; реинжењеринг и примена оперативних процедура као и процедура интерне и екстерне комуникације допринеће ефикаснијем функционисању ЈП ЕПС и рационализацији трошкова,
- обједињени уговор за услуге мобилне и фиксне телефоније доноси уштеде од око 28 милиона РСД,
- крајем 2019. године покренута су два поступка обједињених јавних набавки путничких, путничко теренских и лаких доставних возила. Испорука укупно 293 возила по спроведеном првом поступку обједињене јавне набавке је у току, док је други поступак који се ради по принципу "старо за ново" тренутно у току и у истом ће се за вредност старих, економски неисплативих возила, набавити нова путничка возила ниже и средње класе. Крајем 2020. године планирано је покретање нове обједињене јавне набавке путничких, путничко теренских и лаких доставних возила, све у циљу обнове и повећања ефикасности и економичности возног парка ЈП ЕПС.
- дефинисање управљачких процедура Управе ЈП ЕПС и процедура за реализацију централизованих процеса на нивоу компаније, унапређење постојећих као и даља имплементација система менаџмента по одлуци највишег руководства ЈП ЕПС, примена захтева инфраструктуре квалитета посебно при дефинисању техничких спецификација у реализацији набавки и великих пројеката, евалуација имплементираних и подршка јединственом функционисању организације ЈП ЕПС. Благовремено дефинисање процедура, редовно преиспитивање и усклађивање као и њихова пуна примена ће спречити грешке у функционисању процеса, допринеће већој ефикасности и уштедама. Имплементација и сертификација интегрисаног система менаџмента у Техничким центрима и Огранцима који немају сертифициране системе и њихово повезивање са већ успостављеним ИМС, пре свега Управе ЈП ЕПС, има за циљ заокружен и успостављен процесни приступ на нивоу целе компаније као кључни управљачки алат. Остваривање овог циља омогућава компанији да ефективно планира своје процесе и њихово међусобно деловање на оптималан и рационалан начин. Коначни циљ јесте стицање групног сертификата за ЈП ЕПС, који ће, између осталог, смањити трошкове екстерних провера у значајној мери. Посебне уштеде се могу очекивати применом система менаџмента енергијом у производним Огранцима чије функционисање треба да буде у директној функцији остварења циљева енергетске ефикасности.

• У пословима финансија

- Процес спровођења поступака набавки у складу са Законом о јавним набавкама са 14 појединачних процеса спровођења поступака набавки, сведен је на један процес. Почетком јуна 2018. пуштена је у рад апликација за електронско праћење јавних набавки ЈАНА, чијом применом се постиже аутоматизација процеса јавних набавки у ЈП ЕПС са електронском овером докумената, боље праћење статуса јавних набавки, ефикасније извештавање, као и смањење трошкова у реализацији поступка јавне набавке, јер се избацују папири и штампа из процеса.
- Позитивни ефекти централизације су:
  - Смањење трошкова кроз економију обима, односно рационално коришћење планираних финансијских средстава,
  - краћи рокови за реализацију набавки, уштеде у времену спровођења за набавку истих предмета набавки што омогућава да се кадровски и други ресурси рационално искористе,

- смањење административних трошкова,
- унифицирање поступака набавки (јединствени модели конкурсних документација и уговора за целу ЕПС Групу,
- смањење могућих грешака односно значајног смањења ризика,
- успостављање контролног механизма кроз више хијерархијских нивоа одлучивања,
- квалитетније управљање залихама,
- брже прилагођавање тржишним условима,
- јачање преговарачке позиције ЕПС,
- одговорније поступање у планирању, спровођењу набавки и реализацији уговора,
- унификација предмета набавке и уштеде у каснијем одржавању,
- јачање конкуренције приликом надметања понуђача и ван граница РС,
- унификација техничких захтева истородне опреме односно услуга за све огранке.

16. Мапа ризика

Пословање предузећа изложено је великом броју ризика до којих долази због низа непредвиђених околности, односно неочекиваних и изненадних догађаја. Реализација ризика може да доведе до негативних одступања од планираних односно жељених исхода. Неки ризици имају мале последице на пословање и могу се лако контролисати, док други могу запрети и егзистенцији предузећа. Највећи ризик је губитак профита.

Управљање ризицима подразумева њихову идентификацију, препознавање њиховог карактера и суштине, а затим предузимање свих расположивих средстава и мера за њихово избегавање. Уколико се неки од ризика ипак реализују, онда је неопходно одабрати најбоље, најефикасније и најбезболније методе за њихово решавање и превазилажење. Циљ мапирања ризика је развој каталога ризика који имају потенцијално највећи негативан утицај на пословање и развој адекватних активности за њихово овладавање и помоћ у остваривању стратегије предузећа и доношењу пословних одлука.

У наставку је списак највећих ризика у пословању ЈП ЕПС са проценом њиховог утицаја на остваривање пословних циљева и стабилно пословање:

1. **Ценовни ризик** - ризик цена за
  - Гарантовано снабдевање
  - Комерцијално снабдевање
  - Цене на тржишту
  - Набавку електричне енергије од повлашћених произвођача и висину накнаде за ОИЕ

ЕПС група највећи део свог пословног прихода (око 94%) остварује продајом електричне енергије и то потрошачима на гарантованом снабдевању, комерцијалном снабдевању и на тржишту електричне енергије.

Цена електричне енергије за потрошаче који имају право на гарантовано снабдевање (око 51% испоручене електричне енергије ЕПС екстерним потрошачима) је изузетно ниска. Према последњим расположивим подацима EUROSTAT, цена електричне енергије за типског потрошача из категорије домаћинство, у Србији је најнижа у региону и износи 5,64 €cent/kWh. Друга најнижа цена електричне енергије (Северна Македонија) износи 6,62 €cent/kWh што је за 17% више него у Србији. Цену електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање доноси ЈП ЕПС, уз претходну

сагласност АЕРС. Даље задржавање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање на постојећем нивоу, имало би значајне негативне ефекте на пословање ЈП ЕПС. Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање се састоји из цене за енергију и цене приступа и коришћења дистрибутивног система. Део цене за енергију је нижи од цене коштања производње електричне енергије. Повећање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање за 5% повећало би приход Групе ЕПС за око 5,4 млрд. динара на годишњем нивоу, при чему би типски потрошач за домаћинство и даље плаћао најнижу цену електричне енергије у региону.

Цене електричне енергије за комерцијалне купце утврђују се на основу кретања цена електричне енергије на тржишту (берзе HUPX, EEX...), а такође зависе и од структуре и карактеристика потрошње. Пад цена електричне енергије на тржишту за 5% смањује приход од електричне енергије за комерцијално снабдевање за око 3,7 млрд. динара. На ове цене ЈП ЕПС не може да утиче. У 2020. години због пандемије COVID 19 дошло је енормног смањења берзанских цена (цена у јануару 2020.г. на HUPX износила је 52,96 EUR/MWh, а у мају 2020.године 23,59 EUR/MWh).

Цена електричне енергије на тржишту се формира у складу са кретањем понуде и тражње електричне енергије. Пад цена електричне енергије на тржишту за 5% смањује приход од продаје електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације ЕЕП (приход од продаје лиценцираним трговцима и приход од продаје на берзи) за око 0,4 млрд. динара. На ове цене ЈП ЕПС не може да утиче.

ЈП ЕПС, као гарантовани снабдевач, има обавезу да откупи електричну енергију од повлашћених и привремено повлашћених произвођача електричне енергије. Висина накнаде за подстицај повлашћених произвођача је била непромењена од 1. јануара 2015. године и износила је 0,093 РСД/kWh. Накнада је утврђена на бази планиране производње електричне енергије из обновљивих извора од 178 GWh. У 2018. и 2019. години Група ЕПС није кроз висину накнаде покрила трошкове набавке електричне енергије од повлашћених произвођача електричне енергије, тако да је по овом основу на крају 2018. године кумулативни губитак износио 3 милијарди динара. Додатни губитак за 2019. годину износио је 6,8 млрд. динара, па је кумулативни губитак на дан 31. децембар 2019. године износио 9,7 млрд. динара.

Трошкови набавке електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача електричне енергије у 2020. години износили су 16,6 милијарди динара док је губитак по основу неадекватне висине јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача у истом периоду износио 9,7 милијарди динара. Кумулативни негативни салдо на дан 31. октобар 2020. године износио је 17,5 милијарди динара, а што је достављено Министарству рударства и енергетике у званичном годишњем извештају. Овај губитак би био знатно већи да се Закључком Владе РС, за време трајања ванредног стања, откуп електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача није вршен по цени коју Агенција за енергетику одобрава као откупну цену електричне енергије за гарантовано снабдевање, што износи 3,302 RSD/kWh, која је неупоредиво нижа feed-in тарифа по којима се врши откуп електричне енергије од повлашћених произвођача.

Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена јединична вредност исте у износу од 0,437 RSD/kWh. Применом усвојене јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача од 0,437 RSD/kWh процењује се да ће губитак у 2021. износити додатних 1,7 милијарди динара. Да би се покрили трошкови набавке од повлашћених произвођача само у 2021. години, а уважавајући Уредбу о накнади за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, потребно је да висина јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача износи 0,514 РСД/kWh (а да би се покрио кумулирани губитак до краја 2021. године иста би требало да износи 1,097 РСД/kWh).

2. Ризик ликвидности

Током периода 2021-2023.г. може доћи до погоршања ликвидности услед:

- Негативних ефеката набавке електричне енергије из обновљивих извора.
- Смањења степена наплате текућих фактура - сваки проценат остварења мањег степена наплате смањује прилив финансијских средстава за око 2 млрд.дин. годишње.
- Повећања трошкова набавке електричне енергије као резултат проблема које ЈП ЕПС има са примарном енергијом. Повећања набављених количина електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације од 5% (набавка од лиценцираних трговаца и набавка на берзи) увећава трошкове набавке електричне енергије за око 0,2 млрд. динара.
- У условима недостатка електричне енергије и додатног ангажовања ТЕ-ТО Нови Сад, појавиће се потреба за куповином додатних количина природног гаса.
- ЈП ЕПС преноси средства ЈМС по основу РТВ претплате у пуном износу, без обзира на степен наплате, што такође угрожава ликвидност ЈП ЕПС.

3. Оперативни ризик

- Природни услови (хидрологија и температурна скала)

На остваривање ЕЕП у периоду јануар-фебруар 2021.године могу утицати следећи ризици:

- Хладније време за око 1°C – за последицу има повећање потрошње електричне енергије за грејање и додатну куповину електричне енергије у износу око 100 GWh.
- Хидрологија лошија од планиране (седмични дотоци на нивоу 80% вероватноће појаве дотока) – за последицу има додатну куповину електричне енергије у износу око 165 GWh.

На остваривање ЕЕП у децембру 2021.године могу утицати следећи ризици:

- Хладније време за око 1°C – за последицу има повећање потрошње електричне енергије за грејање и додатну куповину електричне енергије у износу око 55 GWh.
- Хидрологија лошија од планиране (седмични дотоци на нивоу 80% вероватноће појаве дотока) – за последицу има додатну куповину електричне енергије у износу око 75 GWh.

- Ризици у производњи електричне енергије
  - Ризици који могу утицати на остварење плана производње електричне енергије у термоелектранама на угаљ, су: квалитет и примесе у угљу, повећана специфична потрошња угља, повећано ангажовање броја млинова (рад без резервног млина), повећан број испада услед квара на цевним системима котла - првенствено на блоковима ТЕНТ А и ТЕНТ Б. Квалитет испорученог угља из РБ Колубара директно утиче на расположивост постројења као и на остварење максималне могуће снаге блокова (блокови ТЕНТ А и Б су пројектовани за угаљ доње калоричне моћи 6.700 kJ/kg, а квалитет испорученог угља често буде далеко испод те вредности). Поред наведеног на остварење плана производње битно утиче и недостатак обученог кадра оспособљеног за обављање сложенијих технолошких процеса и поступака (посебно мајсторског, који су носиоци послова у одржавању).
  - Посебан ризик представља пословање у условима пандемије COVID 19, јер произвођачи добара за обављање ремонтних и радова текућег одржавања нису у могућности испоручити добра у уговореном термину.

- Ризици за остваривање плана производње угља

Кашњење у реализацији већег броја инвестиционих пројеката озбиљно прети да угрози остваривање планиране производње угља. Неки од разлога за значајно кашњење реализације инвестиционих пројеката су:

- Кашњење у изради инвестиционо-техничке документације
- Кашњење у набавци основне механизације за нове и заменске површинске копове
- Кашњење у прибављању неопходних дозвола за извођење радова
- Кашњење у реализацији експропријације испред фронта рударских радова.

- Одржавање – хаваријско или продужено

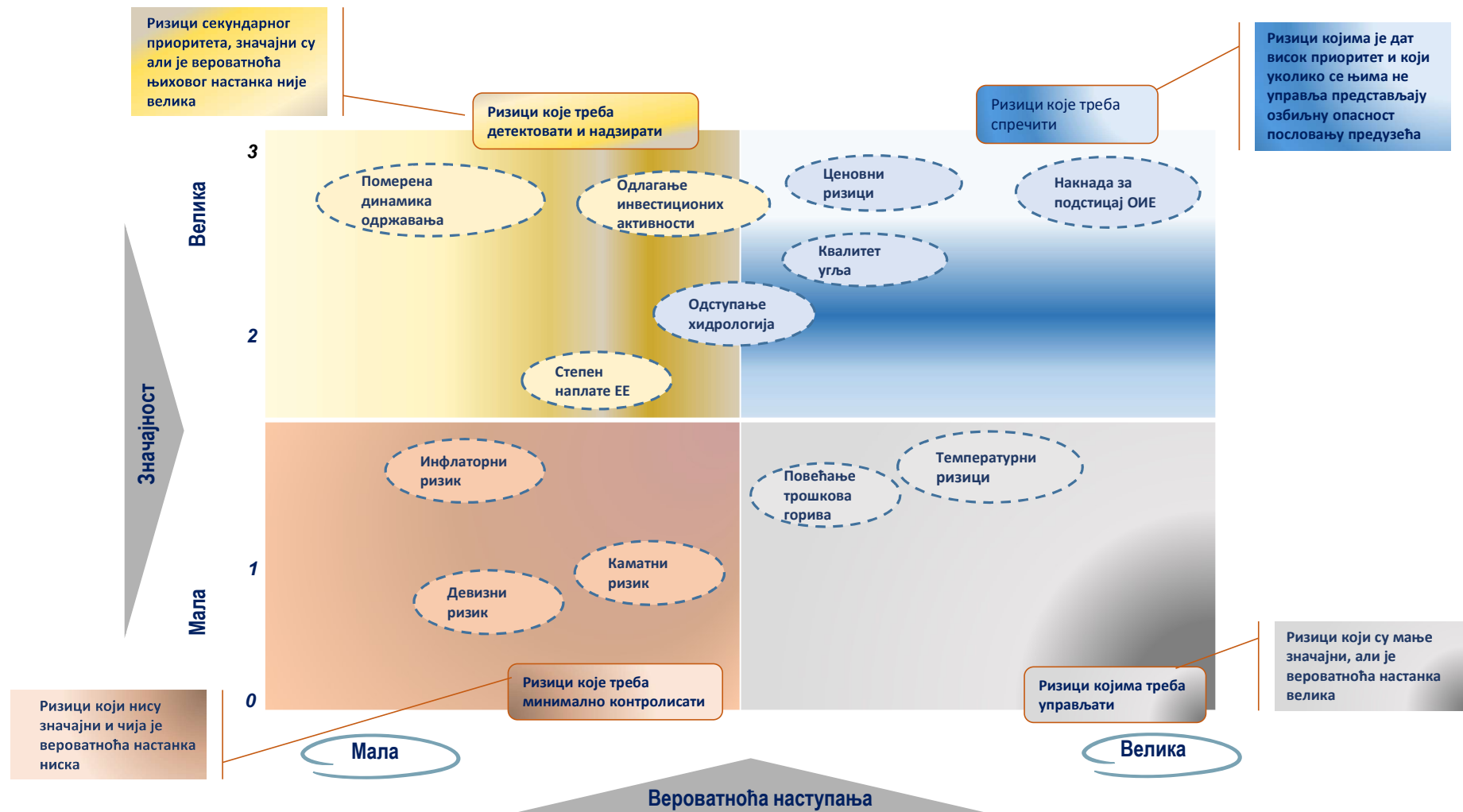
Одступање реализације планираног одржавања, којим је предвиђено да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских и рударских капацитета, и да се даљим побољшањем превентивног одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења одрже у задовољавајућем техничком стању, угрозило би експлоатацију и производњу, поуздано снабдевање и енергетска безбедност, смањило енергетску ефикасност и имало негативан утицај на животну средину.

- Евентуална немогућност да се обезбеде довољна средства за инвестиционе активности у периоду 2021-2023. године, би за последицу имало следеће:

- Немогућност остварења производње угља дефинисане портфељом у РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац; успоравање активности за планирану производњу угља и резерви угља припремљених за експлоатацију, што доводи у питање производне могућности копова у наредним годинама, а уз ризик све већег смањења, што би за последицу имало недовољно искоришћење ревитализованих блокова на ТЕНТ и ТЕКО Костолац, као и смањење ефеката уложених средстава,
- кашњење у планираној динамици отварања нових површинских копова у РБ Колубара,
- недовољна улагања у реализацију обавеза према становништву у зони утицаја радова може изазвати неповољан однос локалних власти и манифестацију незадовољства околног становништва,
- немогућност спровођења мера неопходних за очување животне средине и поштовања преузетих међународних обавеза уз одлагање преузетих обавеза,
- успоравање процеса реструктурирања, корпоративизације и даљег развоја Електропривреде Србије кроз заједничка улагања и остваривање партнерских односа.

4. **Девизни ризик** – постоји могућност настанка негативних последица на финансијски резултат и капитал ЈП ЕПС уколико дође до значајних осцилација девизног курса динара. Сваки проценат раста девизног курса увећава трошкове пословања за око 400 мил. динара годишње.
5. **Каматни ризик** – већина кредита је са варијабилним каматним стопама те стога повећање каматних стопа негативно утиче на пројектовану финансијску стабилност ЈП ЕПС.
6. **Управљање јавним набавкама** - отежано спровођење јавних набавки и проблеми у поступку јавних набавки значајно угрожавају оперативно пословање и производњу.
7. **Стопа инфлације** - већа стопа инфлације од предвиђене у овом програму условила би угрожавање ликвидности и тешкоће у реализацији ЕЕБ, даљих одлагања инвестиционих активности и програма ремонта. Сваки проценат веће инфлације од предвиђеног овим Програмом пословања повећава трошкове пословања ЕПС-а за око 1,0 млрд. динара годишње.
8. **Правни ризик** - Потенцијалне обавезе по судским споровима.

17. Контрола и праћење Програма пословања

1. Извршни директори и директори привредних друштава ће редовно пратити реализацију Програма пословања ради благовременог предузимања мера за његово спровођење.
2. Надзорном одбору ЈП ЕПС-а ће се месечно достављати информације о реализацији планова производње, ремонта, а тромесечно извештаји о степену реализације Програма пословања за 2021.г.

18. Прилози